

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 292 (2864) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

TIZ ÉV UTÁN

Irta: Dr Paál Árpád

Lapunk első tíz esztendejének a múltja áll mögöttünk, mikor most az 1942-ik új esztendő ránk köszöntött. Emlékszünk a tíz év előtti új esztendő napjára, mikor körforgó gépünk makaeskodással kezdte a megindulást, s emiatt lázas munkával háromszor is újra kellett szerkesztelnünk és szednünk az első számot, míg végre az emberi munka diadal-masszával és Isten segítségével megjelenhettünk. A „diadalmas világnézet”-ről, a kereszténység eszméjéről szólt az első vezércikkünk, mellyel Gyárfás Elemér lapvezértünk köszöntötte az olvasót. Ő ma is ott áll vezérlőként a Romániában maradt magyarság élén, azokkal az erényekkel és erkölcsi erőkkel, melyek a diadalmas világnézet minden megpróbáltatás között is mindig adni tud a küzdő embereknek. Mi pedig itt vagyunk, immár felszabadított magyar közélet áldásai között, melynek eljöveteleért megjelenésünk első napja óta mindig híven és odaadással igyekeztünk dolgozni.

Emlékszünk azokra, akik megalapításunkat lehetővé tették, a körénk való első csoportosulást a közönségben megszervezték. Egész Erdélyben, Bánságban s a Királyhágón inneni részekben jelentős táborra nőtt azok száma, akik vártak reánk. Lehet, hogy még sok volt az öntudatlanság e várakozásban, de azóta kölesős egymáshatással fejlődött az új időfordulatok iránti öntudatunk. Az első tábor vezető emberei közül sokan elmúltak a földi életből, hogy az örök életbe emelkedjenek. De sokan itt vannak még közöttünk, hogy mintegy törzskarává váljanak annak a lelki összetartásnak, mely tíz év alatt egyik legjellemzőbb belső tulajdonsága lett közönségünknek. Sokszor ért bennünket zaklatás, kintzás, visszavetés, létalapjainkba belenyúló támadás a világi hatalom részéről, de közönségünk lelki összetartása csak mind erősbödött e csapások között is. Látható és érezhető megnyilvánulása volt ez annak az isteni segítségnek, mely a becsületes munka erkölcsi erejét minden ellenkező földi gyarlóság között is nem csak megtartja, hanem folyton növeli.

Ereznünk kellett annak az áldásnak az állandóan ható erejét, melyet munkatereink és gépeink föltszentelekör Fiedler István akkori megyéspüspökünk esdekelt le ránk a jó Istenről. Lelekéből tette, mert az ő lelkében született meg lapunk alapításának gondolata, s az ő gondjának buzgóságának, buzdító irányításának legfőbb része volt abban, hogy a nehéz kezdet minden akadályát legyőzzük. Áldó szavai között figyelmeztett minket a kereszténység eszményei szerinti igazság, jóság és szépség kö-

vetelményeire. Ma is időszerű, amit akkor mondott, s mi a magunk kövélkező évtizede megvilágítására és átmelegítésére szívesen újra idézzük azokat a tanító szavakat, melyeket püspökünk akkor mondott. Így hangzottak:

— Az emberiség szomjas. Szomjazza az igazságot. Bármennyire a tévedések és a tanácstalanságok korát éljük is. A szomjazó emberi léleknek az igazságvágyát kell kielégíteni a keresztény sajtó munkásainak. S ők ezt meg is tehetik, mert az örök Igazság közelében laknak. Annak a közelében, akit Pálátus, a kétekedő római hírdőalom emberének e tipusa így kérdezett: „Mi az igazság?”; s aki jóval előbb megadta már erre a nagy és komoly kérdésre a választ: „En vagyok az Igazság!” A keresztény sajtó szellemi munkásainak a bizottság roppant tudatát és nagy lelki nyugalmat ad az arra való eszmélés, hogy az Igazság közvetlen közelében élnek s abból meríthetnek akkor, amikor akarnak.

— De nemcsak az igazságot, hanem a jóságot is szimjazzza nagyon az emberiség. A világon mindenütt tombol a hűn. Kivesztett az emberiségből a jóságnak az érzése, amely nélkül egészséges társadalmi életet elképzelni sem lehet. Mintha pogány volna az ember. Átadja magát az önzésnek és elnyomja magában azt a fensőbb tudatot, amellyel Jóság Istene ajándékozta meg az emberiséget, hogy t. i.

Isten gyermekei vagyunk mindnyájan; nagy-nagy méltóságot viselünk mindnyájan, az istengyermek méltóságát, amelyből az igazi testvériség joga és kötelessége hármlík reánk. A keresztény sajtó szellemi munkásainak hangoztatniuk kell ezt a nagy közös testvériséget Istenben, munkálniuk és fejlesztelniük kell írásaikkal a világot újalakító, a sorsot megkönyvitő jóságot.

— A lélek elemi erővel vágyakozik a szép után is: különösen ezekben az időkben, amelyekben annyi mindenütt a lelki rutság. A keresztény sajtó szellemi munkásainak gyönyörű hivatása van e térer az életnek igen sok az eseménye. S minden esemény valamennyire a szépségnek, vagy a rutságnak a bélyegét hordja homlokán. A mai betű szereti kidomborítani az eseménynek lelki rutságát, ami lesújt és elbágyasztja, elfásítja a lelket. Az emberiségnek nem erre van szüksége, hanem a szépség szemléletére, a szépség fölemelő, magasztosító erejére. Azért az életnek és jelenségeknek szép arcát kell megmutatni a keresztény sajtó munkásainak. A ma betűje gyilkosokat terget ki, embereket tönkretévészt és tönkrementését tárja elénk. Ez nagyban hozzájárul ahhoz az általános sötétlétáshoz, amely a társadalmi életet jellemzi. A keresztény sajtó a keresztény optimizmus hivatásos terjesztője; hangsúlyozója annak a biztos reménynek, hogy az emberi lélek szebb, mint amilyennek szeretik beállítani; mert Isten szépségének részese.

— E hármas hivatás emeli ki a keresztény sajtó szellemi munkásait az írás átlagos munkásai közül.

A szellemi munkának adott ilyen irányítás után Fiedler István püspöknek a gépek munkájához és munkásaihoz is volt szava. Elmondotta, hogy az emberiség jósága nélkül a gép egymaga nem tud jót és hasznosat teremteni. Legfőbb jó az Isten, tehát a munkában is Istenhez kell igazodni. „A föltszentelekör aktusa nem egyéb, mint esdekles e műhelyekben folyó munkához az Isten áldásáért. Áldja meg a Mindenható e gépek körül és e gépekkel folyó munkát, hogy igazságot és szerlelet terjesztessen az emberek között. Legyen áldás a munkások igyekvésén, hogy kötelességüket híven és eredményesen teljesíthessék, s így fenntarthatassák maguk és családjuk számára a kenyérkeresés biztonságát és folytonosságát. Legyen áldás a munkások családján, hogy béke és egyetértés lehessen otthonaikban, s gyermekeikben fölnevelődhessék a további erős nemzedék.” Nem csoda, ha az ilyen áldó szavak nyomán a gépdübbögés fölött valami új lélekmelegesség szállt szíjjel, s a szellemi végtelenség összekapcsolódott a gép véges szabályosságával. A lélek hatalma bevonult a gép hideg mechanizmusába.

Megilletődéssel gondolunk mindezekre vissza. És lapozgatva a tíz év alatt könyvtárrá felgyűlt újságtötevekben, nemcsak az elmúlt események képe perag le előttünk, hanem látjuk a tíz év előtti és tíz év alatti történésekben azt is, ami értékállandó volt, s amiből a mai fejlődések lettek. Szinte föl lehet mérni az ilyen szemlélésben azt is, aminek megvan jövőre is a hivatása és rendeltetése. Sok minden hangossá és nagyarányú külső megjelenés volt a tíz év alatt, ami úgy múlt el, mint a rossz álom. Az 1919-ik évi békerendszer, a nagyantant és kisanant diktálása, a Népszövetség, a nagy világkonferenciák sokigényű tervezetése, az arany világhatalma még tíz évvel ezelőtt mind ott terjengt az emberek fölötti sorshatározóként. De ugyanakkor megkezdődött ezek válsága is, mikor a népi eszme, az otthonért és családdért való fölérés, a munka alapján való társadalomszervezés, az erkölcsi tisztuláért való vallásos irányzat, az anyagiasság fölötti önzetlenség iránti töltés el a maga első követeléseit. Azóta ezek a szerénységek kerültek fölül s ezek lettek az emberközösségek új társadalmi és állami irányzatának a meghatározói.

Az értékállandóság ezekben volt, s nem az egykori nagyhangú hatalmestelésekben. Most tíz év után látván ezt a fejlődést, megilletődésünk annál mélyebb, hogy a keresztény világnézet ihletése alatt mi is kitaró szószólói lehettünk ennek a fejlődésnek. Igen gyakran csak egyedüli szószólói. Ennek a természetes következménye, ha most hálát mondunk a tíz év alatti munkánkért Istennek és a körülöttünk lelki összetartásba gyűlt jóakaratu embereknek.

Nagy esemény készül a Földközi-tengeren

Északról és délről törnek Manila felé a japán csapatok. Japán hadihajók jelentek meg Alaszka vidékén

Stockholmból jelentik: (NTI) Manilából jelenti a brit hírszolgálat: Hivatatosan közlik: Az ellenség mind északra, mind pedig déli irányból erős egységekkel nyomul előre. Az ellenséges zuhanóbombázók a levegőből ellenőrzik az utakat. A japánok nagytömegű harcokocikat is vetettek harcba, hogy vonalainkat visszazorítsák. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) A brit hírszolgálat washingtoni kommunikatív közöl, amely szerint a luzoni arcvonal északi részén a „súlyos japán nyomás” tovább fokozódik. Tovább folyának a hadműveletek és a japán légi-erő eredményesen támadott nagykitérjedésű területeket. Mint a brit hírszolgálat Manilából jelenti, az északamerikai harcierők teljesen visszavonultak a Lingayen öbölből. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) Japán repülőek a szerdára virradó éjjel bombázták Singaport. A bombák nagy pusztítást végeztek. (MTI)

Mint a Mai Nap írja: Washingtoni értesülések szerint japán hadihajók jelentek meg Alaszka környékén.

Tokióból jelentik: (OFI) A császári főhadiszállás összefoglaló közleményt adott ki a háború kitérésétől december 26-áig történt hadieseményekről. Eszerint a japán hadsereg repülői elpusztítottak, illetve lelőttek 135 ellenséges bombázót és 406 ellenséges vadászgépet. A japán veszteség 49 gép, 16 ellenséges gépet zsákmányoltak. Összesen 34 nagy és sok kisebb hajót elsüllyesztettek, vagy megrongáltak. A harcokban 76 páncélcocikat és harcokocit, 1309 gépkocit, 301 vasuti kocit, 106 ágyut (a hongkongiakat nem számítva) elpusztítottak, ezenkívül 223 gépkocit zsákmányoltak. A japán veszteségek a következők: 743 halott, 1719 sebesült. Négy japán csapatszálítóhajót elsüllyesztettek, tizenkettőt megrongáltak. (MTI)

GÖBBELS OLVASSA FEL HITLER UJÉVI FELHÍVÁSÁT

Berlnből jelentik: A Mai Nap értesülése szerint Hitler újévi felhívását Göbbels dr olvassa fel a rádióban ma este 8 órakor.

Mit végzett egy év alatt a nagyváradi rendőrség?

Uj beosztás a hivatalok vezetésében

Visszatekintve az elmúlt esztendőre, megállapíthatjuk, hogy a nagyváradi rendőrség derék munkát végzett. Dr. Horváth György rendőrfőtanácsos vezetésével a tisztikar tagjai, valamint a tisztviselői kar és rendőrlőegység is a rend, fegyelem és a legteljesebb becsületesség és kötelességtudás ékes példáját szolgáltatották. Rendőrségünk szakértelmére és megbízhatóságára elég ha egy jellemző esetet említünk fel a Hotya Gusztáv elleni gyilkosságot, amikor is a tettesek 24 óra leforgása alatt már a rendőrségi cellákba nűsültek. Munkában nem volt hiány. Naponként aktahegyek nőttek egy-egy hivatali vezető asztalán és azok feldol-

gozása nem volt könnyű feladat. Itt mutatkozott meg azonban a szervezőerő eredménye. 1942-ben egy évvel öregebbek leszünk, de tapasztalatokban is gazdagabbak. Soha sem felejtjük el, hogy a bevonulás után akkor hajtottuk le először nyugodtan álomra fejünket, amikor magyar rendőr, a mi rendőrünk örködött már az utcákon. A legnagyobb dicséret az hogy ezt a megállapítást ma is fenntartjuk.

Dr. Horváth György rendőrfőtanácsos, a nagyváradi rendőrkapitányság vezetője 1942. január elsejével kezdődőleg bizonyos változásokat eszközölt a tisztikar beosztásában. A bűnügyi osztály vezetője és a bejelentő hivatal fő-

nöke v. Gántay János fogalmazó letti, bűnügyi előadó pedig dr. Keresztes László segédfogalmazó. Krasznay Pál tanácsos, dr. Perczel Gyula fogalmazó gyakornok helyét veszi át mint elméleti előadó. Dr. Perczel Gyula fogalmazó-gyakornok a gépiármű kerületi előadója lett, dr. Németh Imre segédfogal-

Ocska kalapját újjá alakítja TOBIAS
Hlatky Endre-utca 16.

mazó pedig dr. Kajdy Lajos rendőrkapitány mellett mint kihágási előadó dolgozik.

A „Dobó Katica” állami polgári leányiskola új otthonában

— Beszélgetés Patkó Imrével az iskola új igazgatójával —

Nagyvárad. Saját tud. Még szeptember havában Székelyudvarhelyről új igazgatót kapott a Szilágyi Dezső-utcai állami polgári leányiskola Patkó Imre személyében. Állásának elfoglalása után röviddel nyilvánvalóvá vált, hogy az iskola helyisége szűk és az igazgató megfelelő elhelyezkedés után jár. Fáradozását siker koronázta, mert a volt francia nyelvű intézetet, a Notre Dame de Sion épületének első emeletét és földszintjének felét kapta meg.

Meglátogattuk az iskolát, ahol az igazgató fogadott és akitől érdeklődésünkre a következő felvilágosításokat kaptuk.

— Nagyon örvendek, hogy éppen önök érdeklődnek a szerényebb viszonyok között élő középosztály erősen fejlődő intézménye iránt. Mondhatom, elkéserítet a tudat állásom elfoglalása után, hogy ennek az erősen fejlődő intézetnek nem lesz meg a megfelelő elhelyezése. Azonban hála a megértő és jóakarató támogatásnak, nem várt eredménnyel járt a fáradozóm és ime, ennek a szép intézetnek az egész első emeletét megkaphattam.

— Természetesen vannak bajok az átmenettel kapcsolatban, de ezek átidalhatók és az említett jóakarató is fogja hidalni. Azonban ne gondolja, hogy ezzel elértem célomat. Mert ha falán jövőre még egy termet ki is tudnék szorítani az épületben, két év múlva már vagy az itteni teljes vagy egy egészen új épületre lesz szükségünk. E tekintetben is bírom a polgármester úr jóakarató támogatását, mert — mint említette — ennek az intézetnek sorsa különösen a szívéhez nőtt.

— Hogyan folyik a munka? — kérdezzük tovább.

— Egy szóval felelhetek: gőzerővel! És ez áll a lelkes tanári testület

oktatói és nevelői tevékenységére nézve éppen úgy, mint az irodai munkára és az igazgatásra, amelyet egymagam nem is tudnék elintézni. A tanári testület 8 tagból áll, de a román tanítási nyelv bevezetésével már ez a szám is kevésnek bizonyult. Növendékeink szorgalmasak. Nemcsak a tanulás terén, hanem a társadalmi akciókban is. Így például legutóbb 60 értékes csomagot — és ezt aláírom — küldtek a haretéren küzdő katonáinknak. Ezenkívül nagymennyiségű olvasnivalót, amelyet — és ez nagyon kedves is volt, — a kolozsvári hazatérő törzs küszönt meg. Tehát bizonyos, hogy igen hamar el is jutottak a külden ények rendeltetésük helyére. Elárulhatom, hogy most is folyik az érmelegetők és egyéb melegholmik készítése, ugyancsak katonáink számára.

— Nézzon ön itt körül. — folytatja. — meggyőződhetik, hogy kezdve a torna- és dísztermen, nincs az intézetnek egyetlen helyisége sem, ahol ne lenne valami új beszerzés. És ennek nagyrésze növendékeink ügyességéből, ünnepség rendezéséből került ki. De hálával gondolok feletteseinkre is, mert a debreceni tankörületi kir. főigazgató úr személyesen intézte a minisztériumban az új helyiség megszerzésének ügyét s a kultuskormány nagy áldozatkészséggel siet az iskola segítségére. Csak néhány napja, hogy 600 pengő könyvségélyt kaptak növendékeink. Nem tévesztjük szem elől a legújabb vívmányokat sem, mert pl. most van folyamatban a modern nyelvtanításra oly nagy hatással lévő gramofon használatának bevezetése is. Több ifj. egyesületünk működik értékes eredménnyel. Most kaptuk a „Dobó Katica” nevet is s így iskolánk új címe: Nagyváradi Magyar Kir. Áll. Dobó Katica Polgári Leányiskola.

Mi van a különbözeti vizsgákkal?

— Iskolánkat nagyon sokan keresik fel az elemi iskola 6. 7-ik osztályát végzett növendékei közül és felvételi vizsgálatra akarnak bejutni a II., III. vagy IV-ik osztályokba. Nagyon szeretném, ha köztudomásúvá válnék, hogy úgy a tanári testület, mint a felletes hatóságok sokkal szívesebben látják, ha az elemi iskola IV. osztályának elvégzése után egyenesen a polgári iskola I. osztályába iratkoznak be azok, akik a középfokú iskola négy osztályát szeretnék elvégezni.

— Ennek oka nemcsak az, hogy a két iskolafaj más és más irányban nevel, hanem az is, hogy az előkészítő tanulók az elemi iskola megfelelő osztályának vizsgálatát után alig fordítanak egy vagy másfél hónapra időt a különbözeti tárgyak tanulására és így rendszerint megfelelő tudás nélkül jelennek meg a vizsgálatra. Sikertelenség esetén természetesen nem

magukban látják a hiba okát, pedig mi a legnagyobb megértéssel iparkodunk segíteni őket céljaik elérésében. Azért nagyon helyénvaló, ha az önképző utján meg tudják mindazok, akik szeptemberben ilyen különbözeti vizsgálatra akarnak jelentkezni, hogy az előkészületet már most kell megkezdeni.

— Hálásan köszönöm az önök szíves érdeklődését és azt, hogy az iparos, kereskedő és intellektuel középosztály figyelmét iskolánkra még jobban ráirányítani óhajtják.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tabletán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

Apolló filmszínház Bémer-tér Telefon: 25-48
Ma szerdán este fél 12 órakor indul **Szelecky Zita, Mezei Mária, Páger Antal, Nagy István** aranyéremmel kiüntetett filmóriá-a
Egy éjszaka Erdélyben

Tel. 18-01 Belvárosi Tel. 18-01

Szerdán 9.15 órai kezdettel diszbemutató

OPERETT

az idei filmgyártás legszebb filmje! Wily Forst.

Nagy Szilveszteri kabaré sorsolással

1/2 12 órai kezdettel.

A rendkívül ötletes műsor keretében fellépnek:
Solymosy Imre, Farkas Anni és a „Stella Duo”
világhírű akrobaták!

GRETA GARBO ragyogó vigjátéka NINOCSKA

Az éjféli előadásban **TANAY EMIL** színművész hangulatos újévi köszöntőt mond a CASINO-ban
Telefon: 19-48

Ot világrészt hozott lázba
GRETA GARBO
Kétmilliódolláros
Két évig készült
Orosz témájú
Világ slágere

NINOCSKA

Írta: **Lengyel Menyhért**
Rendezte: **Lubits Ernő**
a világ legnagyobb rendezője

CASINO.

Gyors iramban törnek előre a japánok Perak tartomány déli sikságán

Egy angol hadosztályt megfuzedtek
Singaporeban kihirdették az ostromállapotot

Tokióból jelentik: (NTL.) A császári főhadiszállás közölte, hogy Brit-Borneon igen sok repülőgépszínt és egyéb repülőterei berendezést pusztítottak el. December 28-án elsüllyesztetek egy ellenséges rombolót és két tengeralattjárót, megromlaltak ezenkívül 26 haditengerészeti kötelékébe tartozó hajót, melyek közül hetet súlyos állapotban hagytak hátra. A japán légiőrhöz két gépet veszített.

Rómából jelentik: (MTL.) A *La-voro Fascista* riodejancirói értesülése szerint, az amerikai hadügyminiszterium megerősítette, hogy az Egyesült Államok partvidékének közvetlen közelében japán tengeralattjárók tevékenysége következtében 18 amerikai hajó 148.000 tonnával süllyedt el, vagy rongálódott meg.

Tokióból jelentik: (OFL.) A japán császári főhadiszállás jelentése sze-

Gyorsan haladnak előre a japánok Singapore felé

Tokióból jelentik: (OFL.) A japánok most már sik vidéken haladnak előre Perak tartomány déli részén. Az egyik angol hadosztályt valóságos megfuzedtek. Az angolok most délre igyekeznek védelmüket újjászervezni, de az Ipohtól Szingapur felé vezető úton a japánok gyorsan haladnak előre. (MTL.)

Tokióból jelentik: (MTL.) Miután a Lyon altábornagy vezetése alatt álló 11. brit hadosztály maradványai összeomlottak és egy ausztráliai alakulat ellenállás nélkül meghátrálva menekül, a japán csapatok gyors iramban törnek előre Perak tartomány déli sikságán, egy fontos hágó leküzdése után. Az ellenség azon fáradozik, hogy egy bizonyos tartomány fővárosa közelében megszervezze a menekülő csapatokat és időt nyerjen, amíg erősítések érkeznek. (MTL.)

Sanghaiből jelentik: (NTL.) Mani-lából Sanghaiba érkezett jelentések szerint Quezon és a Fülöp-szigetek elnöke engedélyt adott arra, hogy a Fülöp-szigetek bankjának több fiókja szükségpénzt adjon ki, mivel az összekötő utak megszakadása miatt Amerikából nem lehet készpénzt küldeni. (MTL.)

Singaporeból menekül a lakosság

Bangkokból jelentik: (NTL.) Ellen-tében azokkal a brit állításokkal, amelyek szerint az angolok Ipohtól délre előre elkészített állásokba vonultak vissza. Bangkokban ismertessé vált ennek ellenkezője. A japánok elérték Batu Gayah-t. Legközelebb főcéljuk a Bermam-folyón való átkelés lesz. Azután nyílt lesz az út Kuala Kumpurba. Singapoort a keddre virradó éjjel és kedden reggel a japán bombázók három ízben is tá-

madták. Mialatt az Északmalájából menekülők Singapore felé özönlének. Singapore lakossága kifelé áramlik a városból. (MTL.)

Tokióból jelentik: (NTL.) Toming sorhajóhadnagy, a tengerészeti sajtóosztály részéről a *Tokio Nisi Nisi*-nek adott nyilatkozatában megállapítja, hogy Amerika összeköttetéseit teljesen elvágta. Húszra hecsüli azoknak az amerikai búvárhajóknak számát, amelyeket megsemmisítettek.

Bangkokból jelentik: (NTL.) Rangon utcái a légitámadások következtében elnéptelenedtek és az üzletek üresen állanak. (MTL.)

Első nagyváradai öskeresztény műintézet

Ostromállapot Singaporeban

Nankingből jelentik: (NTL.) Aoki, a kínai nemzeti kormány japán gazdasági tanácsadója kijelentette egy sajtóértekezleten, hogy Japán gazdaságilag meg tudja állni a helyét egymaga is és az esetben is, ha sokáig elhúzódik a háború. Tekintettel arra, hogy a közös háború a békés szabad jövőért folyik, Japán reméli, hogy a háború tartamára minden keletázsiai nép gazdasági támogatást nyújt Japánnak. (MTL.)

Tokióból jelentik: (NTL.) Kedden délben folyt le a Japán-Németország és Olaszország közti szövetségi szerződés megerősítésének ünnepsége, amelyen a német és olasz nagyköveteiken kívül *Fusijamával*, atokiói kereskedelmi és iparkamara elnökével élén a japán gazdasági élet 130 vezető személyisége vett részt. (MTL.)

rint az óceán amerikai partvidékén működő tengeralattjárók valósággal zár alá vették Hawayt és megakadályozzák az utánpótlás érkezését Pearl Harbourba. (MTL.)

rondon. E cél elérése miatt nem lehet kompromiszumról szó. Az ellenség ereje azonban igen nagy és azt nem szabad csekélybe venni. Nem engedhetjük meg magunknak akárcsak egy pillanatra sem, hogy ölbe tegyünk a kezüket. Ebben a rettenetes háborúban mindenkinek meg van a maga kijelölt helye. A továbbiakban részletesen beszámolt a háború eddigi eredményeiről és hivatkozott arra, hogy Anglia eddig egész egyedül volt, de most már napról-napra erősebbé válik. (MTL.)

Miről tárgyalt Eden Moszkvában

Berlinből jelentik: (Bud. Tud.) A svájci lapok londoni jelentése szerint Eden moszkvai tárgyalása során a következő főproblémákról esett szó: Szovjet hadüzenet Japánnak. Angolszász segítségnyújtás a Szovjetunió-nak. Minthogy az Iránon átvezető út nem megfelelő, annak megállapítása, hogy a segítség juttatására milyen lehetőségek mutatkoznak? Végül az a kérdés, tud-e a Szovjet Kinának támogatást nyújtani, ha a burmai út bezárul. (MTL.)

Washingtonból jelentik: (Bud. Tud.) Litvinov hétfőn este a külügyminisztériumban hosszabb tanácskozást folytatott Hull külügyminiszterrel. A tanácskozás után adott sajtónyilatkozatában megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint *Stalint* tanácskozás céljából Washingtonba várják. (MTL.)

Gandhi tovább akarja folytatni az engedetlenség politikáját

Amszterdamból jelentik: (NTL.) A brit hírszolgálat jelentése szerint *Gandhi* az indiai kongresszust levélben kérte, hogy mentse fel a kongresszus vezetésétől, miután ő a polgári engedetlenség politikáját akarja teljesíteni. A kongresszus a kérést teljesítette. (MTL.)

Churchill mondotta: „Az ellenség ereje igen nagy”

Amszterdamból jelentik: (NTL.) *Churchill* angol miniszterelnök kedden Ottavában a kanadai parlament ülésén beszédet mondott, amelyben többi közt kijelentette, hogy Kanada mindenkor különleges helyet foglal el az angol birodalomban és ma is betölti ezt a különleges szerepét. Azután azt fejtette, hogy Anglia mindent megtett a háború elkerülése érdekében, sőt etekintetben talán túl messzire is ment. Emlékeztetett arra, hogy legutóbbi washingtoni látogatásakor *Roosevelt* elnök anélkül, hogy határt tűzött volna ki, ígéretet tett arra, hogy Angliát minden mértékben segíti, amíg Japán, Németország és Olaszország nem hever a po-

Zongorák, harmeniumok

hangolását és javítását garancia mellett, elsőrangú kivitelben szakszerűen végzi, magas állami kitüntetésekkel országosan elismert

Jurászik

zongora, orgona és harmonium készítő üzeme, Szt. László-tér 4. Sas-palota.

Tel. tárcsázni 25-16, 27-23 kérti 80

Fóris Gyuláné

modern berendezésű kozmetikája

Nagyvárad, Teleki utca 2. Tel. 20-05.

Telepes, hálózati

Néprádiók

nagy választékban

Kovács Gyula

villamossági szaküzlete

Alapi-utca 2.

Telefon: 25-09-94

Mit kell tudni a kenyérjegy bevezetéséről

Pótlást kapnak a nehéz testi munkások a terhes és szoptató asszonyok

(MTI.) A kenyérjegy országos bevezetéséről szóló közellátásügyi miniszteri rendelet egyes munkanemek szerint osztályozza az ellátatlanokat. Ezen az alapon három csoportot állít fel: Az első csoportba tartoznak a nehéztesti munkások, a második csoportba a testi munkások és a harmadikba mindazok, akik a keftőn kívül esnek. A terhes anyák négy hónaptól, a szoptató anyák szüléstől számított kilenc hónapig a nehéztesti munkások részére megállapított fejadagot kérhetik. A nehéztesti munkások, a testi munkások, a terhes és szoptató anyák számára a magasabb fejadagot pótlást utján szolgáltathatják ki. A hatósági jegy ellenében kiszolgáltatható fejadagot, valamint a pótlásokra eső fejadagot a közellátásügyi miniszter állapítja meg. A közérdekű munkálatok keretében (haditermelés), valamint a gyárüzemekben különösen nehéz testi munkát végző munkások ételmezésének javítására a közellátási kormánybiztos a munkanem szerint járó fejadagot felülrendkívüli kenyér, illetve kenyér liszt ellátmányt engedélyezhet.

A nehéz testi munkát végző munkások felsorolása

I. Általában.

Teherhordó, szállítómunkások, rakodómunkások.

II. Mező- és erdőgazdaság.

Pöldmunkások (kubikosok), favágók, mész- és szénégetők.

III. Ipar.

A) Általában.

Gázgenerátoroknál dolgozó munkások, kézierővel dolgozó kazánfűtők, elektromos- és autogénhegesztők.

B) Vas- és fémipar.

Vas- és fémöntők, kemencemunkások (nagyolvasztók, keverő- és Martin kemencék, melegítő és hőkezelő kemencék, elektrómos kemencék) dolgozó munkások), hengeresek, huzómunkások és sajtológépen dolgozó munkások, a melegfűtésnél és melegvízellátásnál dolgozó munkások, kézi és gépi kovácok, árnokok, horganyozók és olmozók, darukezelők.

C) Vas-, acél- és fémárak előállítás, gép-, acél- és járműgyártás, villamos-technika és finom mechanikai gyártás.

Öntők és olvasztók, kalapácsvezetők, nagy munkadarabokkal dolgozó sajtolók és lyukasztók, nehéz szerelőmunkánál dolgozó lakatosok, nehéz munkadarabokkal dolgozó esztergályozók.

D) Kő-, föld-, agyag- és üvegipar. Agyag-, homok- és kavicsbányászok, kővágók, kőfaragók és kőcsiszolók, téglavetők, tégl- és cserépsajtolók.

munkások, mindennemű kemence-munkások, üvegotvasztók, üvegfüvők.

E) Fa- és csontipar.

Fahántolók.

F) Ruházati ipar.

Gőzmosódákban alkalmazott vasalómunkások.

G) Papírosipar.

Faaprítók, facsiszolók, kőpörkölők, kemencefalazást végző munkások, a kőpörkölő kemencéknél dolgozó munkások.

H) Ételmezési és élvezeti cikkek gyártása.

Molnárok, vágók, szalámi- és kol-

bászgyártó üzemek munkásai, pék- ipari munkások.

I) Vegyészeti ipar.

Robbanószer- és lőszergyári munkások, zuzó- és őrlőmunkások, kén-savgyári munkások, klór- és kén- gyári munkások, ólom- és horgany- festékgyári munkások, izzón folyó elektrolízisnél alkalmazott munkások (aluminium), gázgyári retortáknál (aluminium), gázgyári retortáknál koks- és kamarás kemencéknél alkalmazott munkások.

J) Építőipar.

Kőművesek, beton- és vasbetonépítésekben alkalmazott munkások, ácsok, út- és mélyépítésnél alkalmazott munkások, vasut- és hidépítő munkások, mélyfúrómunkások, légnyomáson szerelvényeknél és kézi-döntőgölgöknél alkalmazott munkások, süllyesztőszekrényben dolgozó munkások (caissonmunkások).

Halló!!!

Halló!!!

Ha SZILVESZTER ÉJSZAKÁJÁN

kellemesen és jól akar szórakozni keresse fel

Koszta nővérek

Dr. Heher Sörszanatoriumát

HORTHY MIKLÓS-UT 37.

Elsőrangú cigányzene mellett bucsuzhatik el az ősztenőtől. — Kittiő konyha. — Szolid árak. — Figyelmes és előzékeny kiszolgálás. — Reggelig nyitva. Telefon 104, manuális 27-23. sz.

ELMULÁS

A békeidő gondatlan szilveszterezései — mámoros újévi éjszakák bor-gőzös zivaja zúg át emlékeztetünkön, — mintha a régi szilveszteri pompák muzsikás lörmöje vágná felünkbe a múltból egy-egy átél hangfoszlányt — színes emlékek ébredései járják át lelkünket — most, mikor a jó öreg Ezerkilencszáznegyvenegy temetésére készülődünk. Régen a gondatlan élet ólósó időmúlása felett dártdőzünk, most a komoly idők megdöbbenésével állunk egy hosszú, nehéz év végén, hogy számot adjunk múltunkról és szembe nézzünk jövőnkkel.

Temetésre készülődünk. A nagy halotti toron most is ott lesz mindenki, — most is, mint máshor — látni akarjuk a végtiszűséget. Ez is szép emlékezés lesz, mint a többi. Egy agyaggyalunka te szemét esztergés békeidő, — minden bú-baját, viharos múltját magábaráncra, lassan elalszik — és nem ebred fel többé. Ezerkilencszáznegyvenegy is egy kerék esztergésig szolgálta a világot — hűséggel, becsülettel. De Neki is csak az örök törvényszerű végzet jutott osztály-résztül: kivénült — meghalt. Nehéz, gondterhes esztendő volt, a zsúfolt világeseemények halmozától agyonrohadván, az éjjeli tizenkettő első ütése kilehelti májja fáradt lelkét — elműlik.

Meg ma út var. közöttünk s ha meg is látszik görnyedt testén az egy évszónyú robotja, jól esik megegyeszer vele lenni és visszatekinteni végtelen életének minden egyes napjára. Hisz minden percünköt együtt töltöttük, ki-

számított pontosággal kísért hosszú útunkon, — ott örködött pihenő álmunk felett és fáradságos munkahe-lyünkön is folyton érezük jelenét. Olykor száguldó sebességgel rohant el mellettünk, néha ólomlábakon kullogott utánunk, de mindenütt ott volt s megállásra nem kényszeríthette földihalálom...

Nagyerejű, pontos és következetes volt. Még a vén Földet is megforgatta egyszer naponta, s egyszer életében a szikrázó Napot is körül cipelte rajunk... Szákmárkát, fősvény volt a dologtalan patópálokhhoz, mert sosem adott elég időt gyatra-művük befejezésére, de pazar bölkezéssel járt a munkát hajszoló fáradt ember nyomán — s ha nappala nem volt elég, adagolta utolsó éjszakáját is...

Nincs felsőbb irányítás, mégis százmilliók virrasztának felette. Mértelen népmenhangok között, nagy ötlekezése ez, mely a minden földihaladót egyformán fenyegető elműlő-lásra való ébredést tárja elénk. Ez egyszer leomlanak a válaszfalak — mindnyájan közelebb kerülünk egymáshoz... E percben egy óriási csatladdá melegezünk össze. Feleszmélve nagy sorsközösségünk tagadhatatlanágára, mint testvér szorítunk kezét és úgy bucsúzunk legdrágább lényünkötől: a Múlttól...

Nagy pillanat. Talán fel sem fogjuk hirtelen jelentőségét. Pedig talpunk alatt ássuk a sirt — életünk egy darabjára húzzuk a földet... S mikor majd az Újév nagyreményekkel várt születésének percében — nemzeti imánk fenséges akkordjai mellett — vigyázba feszülünk, — ahogy az éjjeli harangzó zúgása bele-belevág a búslóldába — még egyszer leperog lelkiszemeink előtt a színes film, — s ahogy visszapillantunk az elmúlás sírjának mélységes mérhetlenségébe, — mintha fagyos göröngyök dübörögnének óriás koporsó oldalán...

Kiskun.

Gros „Károly festőművész
Eredeti festmények tárlata
Bazár épület, Japport felett

Szolgáltatás gyógyszerterárik:

(Nagyvárad.) Január 1-től 3-ig a következő gyógyszerterárik teljesítenek éjjeli szolgálatot: Barla és Zsigmondovics Aranykereszt, Teleki-utca 2. Telefon: 16-32. Dr. Rác Rudolf Korona, Hitler-utca 1. Telefon 13-76. Sebestyén A. Dianna, Gállányi-u. 18. Telefon 22-57. Dr. Raaber A. Szent István gyógyszerterár, Mikszáth Kálmán-u.

Magyarország az első a tenisz-ranglistán. Berlinből jelenti a MTI: Erich Schönborn, a német tenisz-szakhatál vezetője a következőkben állapítja meg a Deutsche Allgemeine Zeitungban az európai tenisz-ranglistát: 1. *Asbóth*, Magyarország. 2. *Cucelli*, Olaszország. 3. *Henkel*, Németország. 4. *Romanoni*, Olaszország. 5. *Mitica*, Horvátország. 6. *Punec*, Horvátország.

Visszakapják a németektől ingatlanokat a szovjetrendszer oroszországi áldozatai. Berlinből jelenti a Stefani. A keleti területek német biztos elrendelte, hogy mindazokat az ingatlanokat, amelyeket a szovjet rendszer kisajátított, jogos tulajdonosaiknak, illetve törvényes hozzátartozóiknak adják vissza. Pillanatilag nem kapják vissza a tulajdonosok a tulajdonjogot, de kezelhetik a birtokot és visszatartathatják annak bérjévedelmét. (MTI.)

Nadányi Pált nevezték ki a Bihar-díszegri Érszabályozó Társulat miniszteri biztosául. Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A földművelésügyi miniszter a Bihar-díszeg községben székelő Bihar-díszeg Érszabályozó Társulat ügyének igazgatására Nadányi Pál m. kir. gazdasági főtanácsos, felsőházi tag, székelvhihi lakost, miniszteri biztosul 1941. december 20-ával meghízta.

30 pengő a búza vagyonváltásága. Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltásága fejében fizetendő búza árát 1942. január hónapra 30 pengőben állapította meg métermázsánként.

TIZENEGY KEMET ÉS SZABOTÁ-LÓT VÉGEZTEK KI STAWANGER-BEN. Stockholmból jelenti: (P. T.) A stawangeri rendkívüli törvényszék kémkedés és szabotázs miatt 11 vádlót halálra ítél. Az ítéleteket végrehajtották. (MTI)

ZOMBORY SÁNDOR:
ÉS MÉGIS VAN FELTÁMADÁS
címmű könyve kapható a Nemzeti könyvkereskedésben
Ara: 3 pengő.

De já a meleg szoba! **WINDFIX!**

AJTON, ABLAKON

POLIERUM

Nagy Sándor-u. 6. Tel. 14-85.

PAPP MARGIT

Rimanóczy-u. 8. Tel. 14-23.

Ülést tartott a 36-os bizottság

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A 36 tagú országos bizottság Takách-Tolbay József gróf elnöklésével kedden délelőtti ülést tartott, amelyen elfogadták a lábbeli előállítására és forgalombahozatalára tárgyában kiadott rendeletet. A kormányt Lossonczy István államtitkár képviselte.

Horvátországban elkobozzák a rendbontók javait. Zágrábról jelenti a Stefani. Rendelet jelent meg, amely felhatalmazza, az illetékes hatóságokat, hogy elkobozzák mindazok javait, akik megzavarják a békét és a közrendet. (MTI.)

LEIPZIGI BIRODALMI VÁSÁR

TAVASZI VÁSÁR 1942 március 1-5-ig

Tiszteletbeli képviselője:

SCHUSTER LUDWIG,

ezredes, német konzul, Nagyvárad, Hlatky Endre utca 1 szám

TELEFON: 21-35.

1942 nagy évfordulói

750 éve avatták szentté Szent Lászlót. 450 éve üzték ki a zsidókat Spanyolországból. 450 éve fedezték fel Amerikát

Az elkövetkező 1942-es esztendő tökéletes mindent vár az emberiségtől. Béket, nyugalmat, több kenyereket és több boldogságot. Hogy mit fog hozni az új év, ki sejtelné azt ma még? Csak azt tudjuk, hogy történelmi évfordulóiban gazdagabb kevés esztendő volt az utóbb, mint az elkövetkező 1942-es év lesz. A sok történelmi évforduló közül kiemelkedik

Szent László, szenttéavatásának és Amerika felfedezésének fordulóját, valamint a keresztény Spanyolország újjászülését.

Az események egyébként, amint a történelmet nyomon követjük, a következőképpen kergetik egymást 1942-ben:

1902 május 20-án tartotta Szent László nagyjelentőségű szabadosi egyházyűlést, amelyen a pogányság kiirtását határozta el.

1192-ben iktatta a szentek sorába László magyar királyt III. Celestin pápa. Ezt a napot Nagyvárad városi fényesen megünnepli.

1242. IV. Béla újjáépíti a tatárok által feldúlt Magyarországot.

1382 szeptember 11-én halt meg Nagy Lajos magyar király. Gulácsy Iren igen értékes regényt írt róla.

1492 január 6-án született Jeanne d'Arc.

1492 június 1. Vegeter a mor uralom Spanyolországban Granadát is elvesztik a morok. Az inquisitio — Torquemada — 200 ezer zsidót távoztatott el Spanyolországból s a kereszténység diadalnasan hódított. Ebben az évben, 1492 augusztus 3-án indult Kolumbusz Kristóf felfedező útjára s még az év október 11-én sikerült is felfedeznie Amerikát.

1542 december 1-én született Stuart Maria, skót királynő. Elerét regényekben, drámákban és filmekben is feldolgozták.

1642 szeptember 1-én született Bethlen Miklós író, publicista, politikus.

1642 december 4-én született Abraham Santa Clara (Ulrich Magerle), híres prédikátor.

1642 augusztus 18-án halt meg Guida Reni, a nagynevű olasz festőművész.

200 és 150 év távlatából

1742 augusztus 16-án született Lavoisier A. L. híres fizikus és kémikus Párizsban.

1742 november 12-én halt meg Hoffmann Frigyes orvos, a róla elnevezett „Hoffmann cseppek” feltalálója.

1742 december 16-án született Blücher, híres német hadvezér.

1792 november 11-én született Katona József, a Bánk bán írója.

1792 augusztus 2-án született Szaniszló Ferenc váradi püspök, aki másfélmillió forintnál többet költött jótékonycélra.

1792 szeptember 22 a francia forradalmi naptárújítás napja. Előzőleg, 1792 szeptember 21-én nyitották meg a Konventet.

1792 október 6-án halt meg Tennysson, a nagy angol költő.

1782 november 11-én volt az Erdélyi Magyar Nemesség Színháza első előadása Kolozsváron.

Száz év távlatában...

1842 március 23-án meghalt Steindl Imre.

1842 február 4-én született Brandes György.

1842 március 24-én halt meg Wass László író, akadémikus.

1842-ben halt meg Kassai Sámuel, római katolikus pap, jeles egyházi író.

1842 május 12-én született Massenet.

1842 május 22-én jelent meg Petőfi Sándor első verse a budapesti „Athenumban”. A „Borozó dal” volt az a vers, amellyel Petőfi belépett a ma-

gyar irodalomba.

1842 július 28-án halt meg Clemens Brentano, nagyírú német költő.

1842 augusztus 15-én született Csepreghy Ferenc, a nagy népszimfőrő.

1842 november 12-én született Rákosi Jenő.

1842 december 8-án született Csiky Gergely.

1892 július 14-én halt meg Komlóssy Ferenc festőművész.

1892 november 2-án halt meg Irányi Dániel.

1892 október 9-én halt meg Salamon Ferenc történész.

1902 március 23-án meghalt Tisza Kálmán, 1902 március 16-án meghalt

Feleky Miklós, a kiváló nagy színész. 1902 március 23-án halt meg a kormányozható léghajó feltalálója, Zepelin Vilmos. 1902 augusztus 30-án halt meg Steindl Imre, a jeles műépítész, sok gyönyörű pesti középület alkotója. 1902 szeptember 1-én halt meg Keleti Gusztáv, a kiváló festőművész és tanár, a Képzőművészeti Akadémia életrehívója. 1902-ben (február 16-án) halt meg Szigeti József, a 19. század legnagyobb magyar színészeinek egyike.

Eddig tart a krónika, amely az eljövendő 1942-es év nagy évfordulói-ról beszámol. A krónikás azonban nem is sejt, milyen események sűrűsödnek az eljövendő év krónika-sorozatán? (h. ö.)

A német és olasz véderőfőparancsnokság jelentése

Berlinből jelentik: A Führer főhadiszállásáról közlik a NTI-vel. A véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonal több körzetében visszavertük az ellenség több erős támadását. A Fekete-tengeren harci gépeink elsüllyesztettek egy szovjet romboló-naszádot, egy cirkálót pedig megrognáltak. A Murma arcvonalon a német csapatok december 1. és 28. közt igen erős hóviharban teljes sikerrel verték vissza a szovjet támadásokat. Az ellenség súlyos veresétséget szenvedett. A Faroei-szigetektől nyugatra elsüllyesztettünk egy kereskedelmi hajót. Két angol torpedóvető repülőgépet lelőttünk. Észak-Afrikában a német és olasz csapatok újabb helyi sikereket értek el Aggedabbinál. A szétlőtt ellenséges páncélosok

száma 74-re emelkedett. Több száz angol fogságba esett. Malta szigete előtt német harci gépek elsüllyesztettek egy vitorláshajót. Légiharcokban öt a földön egy ellenséges gépet elpusztítottunk. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 576 közleménye: Aggedabbia környékén járőr csapatok felderítő tevékenysége folyt. Az elpusztított ellenséges harci gépek száma 74-re emelkedett. Sollum arcvonaláról a tüzei párharc fokozódását jelentik. Páncélosok előretörését Bardia ellen visszavertük. Német gépek Cirenaikától északra megtámadták egy ellenséges karavánt és eltaláltak egy torpedórombolót és egy gőzhajót. (MTI.)

Osszefüggéstelen szovjet támadásokat verték vissza a németek

Berlinből jelentik: (NTI.) A német légierő kötelékei a keleti hadszíntéren december 29-én különösen eredményesen működtek. A bolsevisták ezen a napon 14 repülőgépet vesztek. A La Valetta ellen intézett német támadás során a német gépek öt angol vadászgépet lelőttek. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Katonai részről közlik, hogy a bolsevisták hétfőn a déli arcvonal egyik szakaszán több összefüggéstelen támadást intéztek a német és olasz állások ellen. A támadások az elhárításban összeomlottak. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) Egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép — nyilvánvalóan angol — svéd terüle-

ten, Ucklum városra bombákat dobott le vasárnap. A bombák a templom közelében robbantak. (MTI.)

RÁDIÓ

Kedvező fizetési feltételek!

GRAMAFONOK, LEMEZEK, HANGSZEREK a „MUSICA”

Zeneszerekek, villanygramafonok, teleskop rádiók, pianók

cégnél Rákóczi-út 11.

Újévre

pontos órát, ékszert

Gyenge István

ékszerésznél vegyen mélyen leszállított karácsonyi árbán.

Nagyvárad, Rákóczi-út 19.

Szociálpolitika vagy karitás?

Írta: dr. Dalló Gyula városi tanácsnok

A mindennapi élet nagyon gyakori fogalomzavara adódik a szociálpolitikai célkitűzések és a karitatív tevékenységek összezavarásából. Annak ellenére, hogy a kettő nem zárja ki egymást, mégis a szociálpolitika — mondhatni — következménye a karitatív tevékenység leszűkítése. Igaz, hogy az intenzív és természetű szociálpolitika maga után vonja a karitatív tevékenység gyengülését is, mert amilyen mértékben erősíti a segítségre szorulókat a szociálpolitika, a későbbiekben ugyanolyan mértékben csökkenti a csak székelyre utaltak számát.

Szociálpolitika

Szociálpolitika alatt értjük a közületnek (állam, város, vármegye, község) a megélhetésben veszélyeztetett családok felmérésére és a társadalmi kiegyenlítődés elérésére irányzó tevékenységét.

Tehát a szociálpolitika oly eszközök igénybevételével igyekszik a bajbajutott családon segíteni, amelyekkel annak további életképes fennmaradását biztosítani tudja.

A szociálpolitika a becsületés „Do, ut des” elvén áll, vagyis segít, de csak ellenszolgáltatásért.

A segítés eszköze nagyon sokféle, amint a segítségre szoruló esetek sem azonosak. Nem szabad elfelejteni, hogy a szociálpolitika oly érzékeny és az élettel talán már nagyon megvert egyedekkel foglalkozik, akikhez csak szeretettel, barátsággal és meleg együttérzéssel lehet közeledni.

A segítés, a talpraállítás eszköze: házjuttatás, telekjuttatás, kölcsönjuttatás, állatjuttatás, stb. amit a juttatott köteles bizonyos időn belül visszatéríteni.

Itt van az éles választóvonal a karitatív tevékenységgel szemben, amely segítyt nyújt és annak visszatérítéséről lemond, mert oly rétegen segít, amelytől a visszatérítést megkövetelni nem lehet.

Mint ahogy azonban az 1940. évi XXXIII. t. c. elsősorban a sokgyermekes családok intenzív szociálpolitikai megsegítésére irányul, felmerül a kérdés, mi lesz a gyermektelen, vagy 1, 2, 3 gyermekes rászoruló házaspárokkal?

Nem tudom elképzelni, hogy a sokgyermekes családok megsegítése lenne kizárólag a törvény célja. Természetes, hogy minden szociálpolitikai intézkedésnél elsősorban a sokgyermekes családok jöjnek számításba, de ezt minthogy a szociálpolitika a közel- és távoljövőt tartja szem előtt — nem lehet a végtelenségig folytatni. Felteszem, hogy 5—10 év alatt az összes nagyváradi sokgyermekes családról sikerül intézményes megoldással gondoskodni; akkor a 11-ik évben már

nincs megoldandó feladat? A kislakás-építkezéseket le kell állítani? Nem! A törvény helyes magyarizata csak az lehet, hogy elsősorban a sokgyermekes, de ezek mellett más bajbajutott magyar családok intézményes megsegítése a szociálpolitika feladata.

Azonban ezen feladatok megoldásánál nem lehet a közületet magára hagyni, mert ez nemcsak állami, városi, vármegyei, vagy községi feladat hanem a nemzet minden tagjának közzségérzetéből fakadó kötelesség is. Elvégre egy város nem lehet képes az összes munkaképes, ráutalt dolgozó polgárait foglalkoztatni, csak úgy, ha az ipar és kereskedelem, valamint az egyéb közületek is kiveszik részüket a közös feladatból.

Karitás

Amíg a szociálpolitika életerős, dolgozni tudó és akaró emberek a családok gyökeres megsegítésével foglalkozik, addig a karitás feladata a munkaképtelen, elaggott öregek segélyezése.

A mai segélyezési rendszer az egri Norma alapulvételével kiadott 172.000 — 1936. B. M. számú rendeleten alapszik.

A segély állhat közpénz és természetbeni segélyből.

Ebben az esetben is az intézményes megoldás felé kell törekedni, mert a szegényházakban, otthonokban elhelyezett öregek munkaseregét (diótörés, tollfosztás, stb.) igénybe lehet venni s így a nyújtott segélyért bizonyos ellenértéket kap a közület.

A szegénygondozás nagy feladatot jelent, amelyet csak a keresztény felekezetekkel karöltve lehet megnyújtó módon megoldani. E munkaközösség kiépítése a legközelebbi jövő feladata volna.

E rövid cikk keretében csak vázlatosan kívántam reamutatni arra, hogy a szociálpolitika és karitás utjai eltérőek, annak ellenére, hogy esetleg mindkét intézkedés ugyanazon kéztől származik.

Törekvésünk pedig csak az lehet, hogy a ma talán kevesebbet mutató, de a jövőt építő szociálpolitika minden rendelkezésre álló eszközzel segítségünk elsősorban a sokgyermekes, de azután minden ráutalt magyar családon, hogy majdan ne legyenek ráutalva, az emberi méltóságot lealacsonyító — segélyre.

1942. január 12-én este 8 órakor a Református Kulturpalota (gr. Teleki Pál utca 27)

Zathureczky Ede hegedüestje

Zongorán kísér: Laurisin Miklós

Jegyelővétel: „NEMZETI” könyv- és papirkereskedésében Rákóczi-ut 9. — Telefon: 14-25.

Japánbarát hangulat a malakkai benszülött katonák között

Tokióból jelentik: (NTI) A tokiói Nisi-Nisi szerint Nanking rövidesen hadat üzen Angliának és az Egyesült Államoknak. (MTI)

Tokióból jelentik: (OFI) A japán csapatok Ipohtól délre bekerítették egy ausztráliai osztagot és heves támadást intéztek ellene. A burmai úton teljesen megakadt a forgalom — közli egy bangkoki jelentés. (MTI)

Istanbulból érkezett hírek szerint — mint a Pest írja — a malakkai brit haderő benszülöttekből álló zredeit angol osztagokkal erősítették meg, mert japánbarát hangulat észlelhető.

Lisszabonból jelentik: (NTI) Egy portugál személyszállító hajó 1100 ka-

tonával fedélzetén elindult Timor irányában. (MTI)

JANUÁR 3-ON NAGY BESZÁMOLÓT MOND MUSSOLINI

Az Új Nemzedék írja: Zürichbe érkezett jelentések szerint, Olaszországban egyre szaporodnak azok a jelek, amelyekből a Földközi tengeri térségben küszöbönálló fejleményekre következtetnek.

Az Esti Ujság írja: Rómából közlik, hogy a Duce január 3-án nagyszabású beszámolót mond.

CHURCHILL ELRENDEZI A JÖVŐT

Amszterdamból jelentik: (NTI) Churchill a pralament előtt mondott beszédét a jövőbe vetett pillanással fejezte be. Beszéde végén többi közt ezeket mondotta:

— Azokat az eseményeket, amelyeket a jövő fog hozni, három szakaszra osztjuk. Az első szakasz a megerősítés és előkészítés időszaka. Ennek idején heves harcok lesznek és mindent meg kell tenni, hogy az ellenséggel szemben ellenállást fejtünk ki, a légiuralmat és a szükséges hajóteret megszerezzük, hogy végrehajtható legyen Amerika programja, amely ne-

Gyorsíró- és gépiróiskola

Rákóczi-ut 12. III. e. (Baross Szöv.)

Igazgató Szabó Ferenc

Kezdők, haladók és beszédírók

állandó kiképzése

künk emberanyagot, fegyvert, lőszer és ellátást hoz. A második időszak a felszabadítás időszakának mondható. Ebben az lesz a cél, hogy az ellenség kezéből újra kiragadjuk azokat a területeket, amelyeket elvesztettünk, vagy még elvesztünk. A harmadik időszak a bűnösök megbüntetésével és azokkal az országokkal fog foglalkozni, amelyek a háborút okozták. Soha sem kíséreltem meg, hogy a háborút illetően valamilyen időbeli határt jósoljak. A háboru tartama függeni fog a háboru általános lefolyásától. Valamennyi érdekeltnek a legmesszebbmenő erőfeszítést kell kifejtetni. Nem akarjuk elkövetni azt a hibát, hogy lekicsinyeljük a ránk váró nehézségeket. (MTI)

MEXIKÓ MEGSZARITOTTA DIPLOMACIAI KAPCSOLATAIT MAGYARORSZÁGGAL

A Mai Nap jelentése szerint a mexikói kormány közölte, hogy megszakítja a diplomáciai kapcsolatokat Magyarországgal, Bulgáriával és Romániával.

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Nagy Szilveszteri kabaré a színházban 8 és fél 11 órakor. Szilveszter estén két előadást tart a színház: 8 órakor és fél 11 órakor. Vidám kabaré kerül színre, móka, tánc, kis tréfák, énekszámok. Dolly Ferenc főrendező kitérő fővárosi műsorszámokat hozott a szilveszteri kabaréhoz, melyeket nagyszerű magánszámok fognak tartani. Csupa kacagás, jókedv fogja a szilveszteri közönséget az ujesztendőbe átvenni. Az egész társulat fellép a kabaré műsorban. Moóry Lucy konferál, vitéz Molnár Iván, az orosz harcstérről hozott vidám tréfás előadást tartja meg. Az éjjeli előadáson nagy sorsolás lesz, amelynek keretében malac, pezsgőt, likőröket és egyéb ajándéktárgyakat sorsolnak ki. Újév délutánján olcsó helyárral a Sárgarigófészek c. operettjüdjonság meg Jurik Julcsival, Radnóthy Évával, Tanayval, Solyomossyval, Bakossal és Kozmával.

— Bukaresti kaland 50. jubileus előadása lesz vitéz Molnár Iván fellépésével, olcsó helyárral újév este 8 órakor.

— Gárdahadnagy. Pénteken premierbérletben, szombaton tisztviselőbérletben és vasárnap este a Gárdahadnagy c. nagyszerű operettjüdjonságot mutatja be a színház.

— Három huszár megy vasárnap délután olcsó helyárral.

B. U. É. K.
kedves üzletfeleinek

Molnár

használsruha kereskedő
Bémer-tér 1.

Ujévre

Legszébb
ajándék
egy

RÁDIO

Mózes István-tól Hlatky
Endre-utca 15.

Rádió és villamossági cikkek.

UJÉVI FELADATAINK

Írta: Dr. Krüger Jenő

A régi jó békevilágban is szokásban volt, hogy Újesztendő napján minden újságban megjelent egy-egy számon megfogalmazott cikk a jövő év feladatairól. A cikkírók az uralkodó jelszavakhoz alkalmazkodva jeltölték meg nagy általánosságban az ország politikai és gazdasági célkitűzéseit s maguk sem vették nagyon komolyan amit írtak, mert tudták, hogy minden magától megy; az olvasó pedig éppenséggel semmibe sem vette az írottakat, mindenki csak a saját dolgaival törődött. Ha valaki az adóját kifizette és kihágást nem követett el, akkor a maga portáján olyan független volt, mintha Robinzon szigetén élt volna. Persze csak az, akinek ilyen Robinzon-sziget jutott, mert akinek nem jutott, az vagy éhenhalt, vagy a függetlenségéről mondott le, a keze vagy feje munkáját árulta s a függetlenségből annyi maradt meg, hogy nem törődött vele senki.

A mi generációnk a technikai, politikai és társadalmi fejlődés oly nagymérvű haladását élte át, amelyet a múltban évszázadok sem voltak képesek felmutatni. A kulturális haladásnak pedig az a sajátossága, hogy nem az egyének kedvez, hanem az összességnek; az egyént csak a közösségben gazdagítja, az embereket még jobban egymásra utalja, még szorosabban összekapcsolja. A kőbőr néptörzsek, a kezdetleges államok, a lazán összekapcsolt és gyorsan szét hulló birodalmak konát felváltja a szilárdan megszervezett modern állam. A század elején kétféle modern államformát ismertünk: az alkotmányos monarchiát és a köztársaságot. Ezt örök igazságnak hittük és hirdettük, sőt ezt hirdelik ma is azok, akik a demokrácia jelzőt maguknak kiejáratították.

A történelem megmutatta, hogy minél jobban megközelíti valamelyik állam alkotmányos berendezése az elméletben olyan szépen felépített demokráciát; annál lazább lesz annak a szervezete s annál kevésbé képes válságos helyzetekben a helyét megállítani. A magyar ellenzéki pártok hírhedt obstrukciója akadályozta meg a monarchia hadseregének korszerű felfegyverzését s ezért kellett hadseregünk legértékesebb részének s a tényleges tisztikar nagyrészenek is a világháború legelején a háromszoros

tűzérzséggel felszerelt orosz hadsereg tüzeiben elpusztulnia s fogságba esnie. Azok a „népakaratot” kifejező urak, akik gyermektrombitákkal és kereplőkkel tették lehetetlenné a törvényjavaslatok tárgyalását, nagyrészen felelősek azért, hogy a világháborút elvesztettük.

A demokráciában a politikai jogok mindenkit egyformán megilletnek, ezért mindenki hivatást érez magában arra, hogy ország ügyeit tényleg intézze is. Pártok alakulnak, de akinek nem jut elnökség, alelnökség, vagy legalább főnagyi cím, az már új pártot alapít néhány új alelnökkel, helyi bizottsággal és propaganda-főnökkel. Az csak természetes, hogy minden párt minden tagja és pótagja okosabbnak hiszi magát a miniszterelnökénél.

Szinte megfoghatatlan, hogy az emberek csak most jöttek rá arra az elemi igazságra, hogy ostobaság valamelyik állam, vagy bármely más közösség akaratáról beszélni, mert az államnak akarata nincs. Még két embernek sincs akarata, csak egynek van. Ha ketten ugyanazt akarják, akkor már az erősebb akarat legyőzi a gyengébbet. Az állam akarata is csak egy ember akarata lehet s ha annak az egy embernek az akaratát intézményesen korlátozzuk, ezzel az állam akaratát és erejét csökkentjük. Békében normális körülmények között nem veszélyes, sőt tetszetős a ilyen alkotmányosdi-játék, kellő megszórakozást nyújt sokaknak, de ha komolyra fordul a helyzet, vége a játéknak. Olyasformán van ez, mint az iskolagyerekekéknél, akik a tízperces szünet alatt az udvaron rablósdít játszanak, de cseztetésre szép rendben beülnek a padba, mert ott áll a komoly tanító bácsi a bottal. Minden demokrácia és alkotmányosság is csak addig tart, míg az arra hivatott és az országért felelős személy szükségesnek nem találja az ostromállapot kihirdetését.

Ezt a helyzetet kivételes állapotnak szoktuk nevezni, pedig az éppen olyan természetes állapot, mint amikor a tüzőltő tüzet olt, a rendőr a posztján áll vagy az ügyvéd védőbeszédet mond. Az állam csak akkor van képességeinek teljes birtokában, csak akkor képes feladatát teljesíteni, ha egész erejét azonnal egy irány-

ban képes kifejteni. Ehhez pedig egy embernek a parancsszava szükséges, olyan szó, amelynek mindenki fejtétlenül engedelmeskedik.

Az állam ereje tehát az engedelmesség. Aki akár szándékosan, akár hanyagságból nem követi a parancsot, az a saját ellenállása letörésére igénybeveszi az állam erejének egy részét s ezzel az államot gyöngíti. Ezt célozza az ellenséges propaganda, a rábírtérjesztés, az árudugdosás, az árdrágítás és minden lépés, amely nem halad tökéletesen egy irányba az ország vezetésével.

Ezeréves történetünk legnagyobb csapása sújtott le reánk amikor a legválságosabb pillanatban a demokrácia hamis jelszavára idegen gonosztevők lázítására kiadtuk a kezünkben a fegyvert. Nem a mi fegyverünket, hanem az országét. Bellepusztult az ország és mi mindannyian. Most újból harcban áll a világ és újból fegyver van a kezünkben. Újjászületésünk attól függ, hogy hogyan tudjuk fegyvereinket saját javunkra felhasználni. Nemesek puska, ágyú vagy repülőbomba ez a fegyver, hanem ász, éke, kalapács, varrótű, író toll és élő szó is. Ne felejtjük el egy percre sem: katonák vagyunk ma mind, férfi és nő, gyermek és agastyán, kötelességünk pedig a fel-

tétlen engedelmesség.

Az újesztendő eldönti a világnak, hazánknak és nemzetünknek sorsát. Most nem gondolhat senki a saját egyéni érdekeire, hiába is tenné, mert az egyén együtt győz vagy bukik a közösséggel. De a legjelentéktelenebb egyén is vagy erősíti, vagy gyöngíti a közösséget, magatartása tehát nem közömbös. Az újévben minden tettünk, szavunk és gondolatunk az országé, a nemzeté legyen, annak erejét szolgálja. Védekezzünk nemcsak a külső, nyíltan harcoló, hanem a belső, bujkálva rőmből ellenséggel szemben is. Ez a veszedelme-sebbik, mert a harcstéren a világháborúban is elbántunk minden ellenséggel, de itthon ölték meg minket a baktériumok. A hazug szó, az elégedetlenség szítása, a bujtotgatás, a gyengék támogatásának elmúlásztása a szenvedőkkel szemben alkalmazott dűrvaság, a hatósági rendeletek át-hágása; mindez többet pusztít, mint ezer tank és repülőgép.

A testi erőt Isten adja, de tőlünk függ, hogy szellemileg, erkölcsileg ne legyen közülünk rokkant senkisémi! Mindenki felelős mondta a megboldogult gróf Teleky Pál. Ha minden cselekedetünket ez a felelősségérzet irányítja, akkor az Újesztendő minden feladatát helyesen fogjuk megoldani.

A megyei Közjóléti Szövetkezet minden erejével segítségére volt a népnek

Kölcsönök, traktorkölcsönök, babakelengyék, házépítés a megye fejlesztésére

Nagyvárad. Saját tud. Mint ismeretes, a Biharvármegyei Közjóléti Szövetkezet még 1940-ben alakult meg Berettyóújfaluban. Célul a kisemberek támogatását tűzte ki a Népi és Családvédelmi Alap segítségével.

A Szövetkezet legfontosabb tevékenysége az elmúlt 1941-es évben két-székivül a házépítési akció megindítása volt. Az anyagihiány miatt a tervezett családi házakból csak 56-ot tudtak felépíteni. Ezek a házak a trianoni részen épültek 1942. tavaszán megindul a családi házak építése a vármegye visszatért részein is. Az árvízokozta károktól függetlenül — rossz állapotban levő házak tatarozására kölcsönöket juttatott a Szövetkezet. Ezzel az akcióval kapcsolatban a trianoni területen 200 zöldséges kert részére 10 ezer pengő értékű kerti magot vásárolt a Szövetkezet. A veteménymagot azoknak a családoknak adják ki, akik házat vagy tatarozási kölcsönt kaptak. A veteményeskert termésének feléből a kölcsönt törlesztik, míg a másik felét elfogyasztják. A Szövetkezet szándékának az elérésére a családi házakat legalább 600 négyszögletes telkeken építik föl.

Az állattartási akció során a csonkaországi területen 73 tehenet, 11 lovat, 28 sertést és sok libát kaptak a gazdák, mintegy 68 ezer pengő értékben. A visszatért területen 21 tehenet, 13 lovat, 3 sertést 3 szekereket és 18 hivalt oszlottak eddig ki 39 ezer pengő értékben. A rendelkezésre álló keretben belül az állattartások folyamatban vannak. Az Erdélyi Szociális Szervezet által megindított traktor-akciót is a Közjóléti Szövetkezet vette át. 29 traktort hoztak a megyébe, s hatalmas munkát

végeztek azokban a falvakban, községekben, ahol hiányzott az igavonó állat. A traktorok több, mint 8000 hold traktorok több, mint 8000 hold olyan földet szántottak föl, amelyek különben parlagon maradtak volna.

A trianoni és a felezabudult részek kúsparasói között 200—500 pengő kölcsönökkel 75 ezer pengő összegű anyagbeszerzési kölcsönt osztottak ki. Érdekes kezdeményezésre is alkalmat adott a Szövetkezet. Berettyó-Ujfalun és Derecskén két kenderáztatási létesítésre négyezer pengő utalt ki — miután a rosnővények termesztése elsőrangú nemzeti feladat.

A kimondott szociális segítő akciókból kiemelhető az Erdélyi Szociális Szervezet ruha és bakancs el-látási akciója.

A nyár folyamán 40 községben tartott fenn a Szövetkezet napközi otthont, amelyekben több, mint 5000 gyermeket gondoztak, addig, amíg szülei munkában voltak.

A Szövetkezet a házasulandó le-szerelt fiatalembereknek is segítségére sietett. 24 párnak adtak 5 évi kedvezményes részletre egy-egy szoba butort. A csecsemőgondozást „vándorkelengyékkel” és szülészeti „vándorzásókokkal” igyekeztek elő-mozdítani. 100 ilyen kelengyecso-mag és 25 zsák vándorol egyik ház-ból a másikba, s egyik faluból a má-sikba.

A Szövetkezet tervbevette Nagyváradon egy népfőiskola föllállítását is, amelyben faluvezetőket képeznének ki. A város minden támogatást föl is ajánlott, azonban még nem sikerült a szükséges helyiséget biztosítani, amint azonban az akadályok elhárul-nak, ez a terv is megvalósul.

Japp Margit lakberendező

... és egyben örömmel jelenti új főzletének megnyitását a Rákóczi-ut 2 sz. a. 1942 január hó tolyamán

1941 történelme dióhéjban

II.

Julius

Julius 1. Berlin, Róma, Budapest, Zágráb és Szófia elismerte a nankingi katonai kormányt. — Ausztrália katonai egyezményt kötött Holland-Indiával és a brit maláj államokkal. — A németek átlépték a Dünát. Minszken túl pedig a Berezinaig jutottak.

Julius 2. A magyar csapatok a szovjet vonalak áttörése után már együttműködnek a német csapatokkal. — Hitler von Jagovot kinevezte budapesti német követévé.

Julius 4. Csapatunk a galicjai sikáson üldözik a visszavonuló ellenséget.

Julius 5. A magyar csapatok elfoglalták Kolomeát és Sztaniszlaut. — A németek Minszknél és Galiciában a szovjet csapatokat körülfalták.

Julius 6. Csernovitz elesett, a magyar csapatok átkeltek a Dnyeszteren. — Az USA tengerészete megszállta Izlandot.

Julius 8. Honvédeink átkeltek a Szerethen.

Julius 9. Finn csapatok a déli határon túl néhány pontot megszálltak.

Julius 10. Harminc amerikai repülőszakértő repült Kínába.

Julius 11. Olasz repülők Ciprust, angol repülők Nápolyt bombázták. — A németek orosz foglyainak száma 400 ezerre emelkedett.

Julius 12. Gyors csapataink a Zbruc mellett megtörték az ellenség ellenállását és a folyótól keletre üldözik a szovjetcsapatokat. — A németek a Sztalin vonal valamennyi fontos pontjának áttörését jelentik.

Julius 13. A magyar honvédség üldözi a szovjet utóvédet.

Julius 14. Aláírták a sziriai fegyverszünetegyezményt. — Anglia katonai szerződést kötött a Szovjet-Unióval.

Julius 15. Bukarestben egy katonai ör agyonlőtte az idős Horia Zelen-Codreanút.

Julius 16. Konoye herceg japán miniszterelnök lemondott. — Erdélyben szovjet ejtőernyősök szálltak le. Ártalmatlanná tették őket.

Julius 17. A Mikádó ismét Konoye herceget bizta meg kormányalakításra.

Julius 18. A németek elfoglalták Sztalin hat.

Julius 19. A német csapatok átkeltek a Dnyeszteren, a finnek bevonták Vipurbát.

Julius 20. Holland-Indiában általános sa tették a védőkötélességet.

Julius 21. Sztalin magához ragadta a szovjetcsapatok legfőbb irányítását.

Julius 22. Németország távozásra szólította fel Bolívia ügyvivőjét. — Ukrajnában a német és magyar csapatok megtörték a szovjet ellenállását. — A kormányzó pár Kenderesen szűk családi körben ünnepelte házasságkötésük 40. évfordulóját.

Julius 23. A németek légitámadásokat intéztek Moszkva ellen. — Vago Pál volt nevelés képviselő lezúrta lányának véglegényét Ecsedi Palint Imrét.

Julius 27. Japán Thaiföldtől támaszpontok átengedését kérte.

Julius 28. Holland-India és Ausztrália zárta a japán követeléseket.

Julius 29. Megszakadtak a finn-angol diplomáciai kapcsolatok. — Holland-India nem szállít több olajat Japannak. — Nyolcmilliárdos hadihitel szavazott meg a washingtoni képviselőház.

Augusztus

Augusztus 1. Sziri pasa egyiptomi miniszterelnök új kormányt alakított.

Augusztus 2. Az USA egész selyemkészletét lefoglalták éjtőernyős céljaira.

Augusztus 3. A németek a Peipus-tónál 10.000 foglyot ejtettek.

Augusztus 4. Ukrajnában a bekerített szovjettereket a németek felmorzsolták.

Augusztus 5. Babits Mihály a nagy magyar költő, hosszú szenvedés után meghalt.

Augusztus 6. A németek a szmolenszki csatát győzelmesen befejezték. — Rabbindranath Tagora, a Nobel-díjas hindu költő meghalt.

Augusztus 7. Német repülők bombázták Moszkvát és Kievet. — Halálra repülőszerelesség érte Mussolini Ruinót, a Duce fiát.

Augusztus 8. Churchill Amerikába utazott és az Atlanti óceánon a Pontonac vachton találkozott Roosevelttel.

Augusztus 12. Pétain államfő 12 pontban kihirdette a fasiszta Franciaországot. — Dariant honvédelmi miniszterré nevezték ki.

Augusztus 13. Délukrajnában a szovjet csapatok visszavonultak a Fekete tengerig.

Augusztus 14. A német-magyar csapatok körülfalták Nikolajevet, a románok bekerítették Odesszát.

Augusztus 15. Előindult Vladivosztokek az első amerikai tankhajó.

Augusztus 16. Budjéni hadseregcsaportja a Dnyepertől nyugatra súlyos erességet szenvedett.

Augusztus 17. Német és magyar csapatok elfoglalták Nikolajevet.

Augusztus 20. A németek elfoglalták Narvát és Novgorodot.

Augusztus 21. Hitler a Szent István ünnep alkalmából melegen üdvözölte a Kormányzót. — A győzelmes német csapatok bevonultak Chersonba.

Augusztus 24. Brit és szovjet csapatok benyomultak Perzsiába. — A németek elfoglalták a Cserkaszki dnyeperi hidat.

Augusztus 25. A németek bírtokukba kerítették Dnyepropetrovszk városát.

Augusztus 27. Párizsban merénylők követtek el Laval és Deat ellen. — Papen Szaracsogluval tárgyal.

Augusztus 28. A perzsi kormány megszüntette az ellenállást. — Mussolini meglátogatta Hitlert a keleteurópai fronton.

Augusztus 29. Szerbiában Nedics Milán tábornok elnöklésével új kormány alakult. — A finnek visszafoglalták Viipurit. — XII. Pius pápa mozzaimat indította a hadifoglyok érdekében.

Szeptember

Szeptember 3. Papen szabadságra utazott Németországba.

Szeptember 4. A Greer amerikai bomboló Izland előtt elsüllyedt. — Honvédeink a Njeper mentén visszaverték az oroszokat.

Szeptember 5. A német nehéztűrség Szentpétervári lötte. — Drágább lett a levélpostó, a távirat és a telefon.

Szeptember 6. A Kormányzó Werth Henrik vezéredest vezérkari főnökként felmentette. Az új vezérkari főnök vitéz Szombathelyi Ferenc altábornagy lett.

Szeptember 7. Horthy Miklós kormányzó a Führer főhadiszállására utazott. — Hitler a kormányzókat át

Figyelem!!!
Hó- és sárcipő javítások
3 órán belül készülnek
Elastica gumiüzem
Szent János-utca 36.

nyújtotta a Vaskereszt lovagkeresztjét.

Szeptember 9. A Spitzberzeken angol, kanadai és norvég csapatok szálltak partra.

Szeptember 14. Amerika meggyezett Japánnal a tárgyalások lehetőségéről. — Roosevelt fogadta Kerenst.

Szeptember 15. A németek betörték Leningrád külső erővonalába. — Laky Dezső közlekedési miniszter lemondott. utóda Györfly-Benyey Sándor lett.

Szeptember 16. Angol repülők Hamburgot bombázták.

Szeptember 19. A németek bevonultak Kievet és Paltvába. — Roosevelt újabb hatmilliárdot kért hadianyag-közfőntre.

Szeptember 20. Franciaországban egy német katona meggyilkolása miatt 12 kommunistát kivégeztek. — Beaverbrook Moszkvába repült.

Szeptember 23. Izland m. 100000 amerikai hajót elsüllyesztettek.

Szeptember 25. De Gaulle ellenkormányt alakított. — Anzsi hadüzenettel fenyegette meg Magyarországot Romániát és Finnországot.

Szeptember 26. A török kormány megszüntette a Fekete-tengeri hajóforgalmat.

Szeptember 27. Gerede barinai ösök nagykövetet jelentéstételre hazarendelték. — A háromhatalmi egyezmény első évfordulója.

Szeptember 28. Eliás cseh miniszterelnököt letartóztatták, két volt tábornokot kivégeztek.

RÁDIO

PÉNTEK, JANUÁR 2.

- 6.40 Ébresztő Torna.
- 7.00 Hírek Közlemények. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Hanglemezek.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.20 Ravel Valses nobles et sentimentales. Hanglemez.
- 11.40 A sugarak száza. Irta Kovács György. Fohász. Himpusz. Zongoratanár. Felolvasás.
- 12.00 Harangszó. Fohász. Himpusz.
- 12.10 Buttala Ede tánczenekara.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Szórakoztató zene.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci orak, élelmiszerárak.
- 15.20 Assisi Szent Ferenc Budai III. rendjének leánynekkara.
- 15.40 Klindáné Merényi Margit meséje.
- 15.55 Dr. Kárpáthy Sándor gondolkodó zongorakísérettel.
- 16.15 Diákféltára.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara.
- 17.55 Dövényi Nagy Lajos elbeszélése.
- 18.20 Tabányi Mihály tangoharmonika-hármasa.
- 18.35 Pusztai Sándor verseiből ad elő.
- 18.45 Fráter Lóránd dalai hanglemezről.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Az Operaház december 20-iki előadásának közvetítése: Szökötés a szerályból.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Mesevilág a zenében.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 1.

- 8.00 Fohász. Szózat. Hanglemezek.
- 8.45 Hírek.
- 9.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti: Ravasz László dr. püspök.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi Főplébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben: P. Varga László mondja.
- 11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Igét hirdeti: dr. Keken András lelkész.
- 12.20 Szekesfővárosi Zenekar.
- 13.00 Mész László költeményeiből ad elő.
- 13.45 Időjelzés, hírek, vizállásjelentés. Hanglemezek.
- 14.00 Ruszin hallgatóinknak.
- 15.25 Melle Béla-zenekar.
- 16.35 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.
- 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.20 Miklóssy Irén keringőket énekel, zongorán kíséri Ungar Ernő.
- 17.40 Laczkó Géza csevegése.
- 18.00 Huszárnóták.
- 18.40 Kolosváry Borcsa Mihály dr. az Országos Magyar Sajtókamara elnökének előadása.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Víg özeveg. Operett három részben.
- 21.40 Hírek és sporteredmények.
- 22.15 Végh Sándor hegedűl, zongorán kíséri Nagy Alice.
- 22.40 Szórakoztató hanglemezek.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

Ujévre ne vegyen

Rádiót, csillárokat,
villamossági felszereléseket mielőtt
meg nem tekinti

Vacsi és Dobribán

villamossági nagyraktárát

Kossuth Lajos-utca 7.

Telefon: 27-33.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SKILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

1942 Szent László Éve

Nagyvárad ebben az évben nevezte évfordulóhoz ért. 750 éve annak, hogy az Árpád-ház egyik legnagyobb uralkodóját szentté avatták.

A nagyváradi püspökség, a megye és a város egész társadalma méltó ünneplést készített elő erre az alkalomra. Az előkészületeket az illetékesek már megtették. Holár nehéz időkben élünk, mégis arra törekszünk, hogy ez az évforduló, az innepség hű kifejezője legyen annak a tiszteletnek, amellyel minden magyarnak a nagy szent király fonséges alakja felé fordulnia kell.

Lapunk már jóval ezelőtt felhívta a figyelmét erre a jelentőségű évfordulóra. A magunk részéről mindent meg akarunk tenni, hogy siker koronázza a rendezők fáradozását. Annál is inkább, mert Szent László szellemétől sokat várunk. Várjuk ennek a városnak minden téren való alakulását. Várjuk a keresztény, magyar szellem győzelmét és térhódítását minden elítélés, vagy közömbös irányzattal és célkitűzéssel szemben. Lapunk ebben az évben ezt a jellegzetes címet viseli.

Szent László éve legyen 1942.
 Szent Lászlónak adjuk vissza Nagyváradot!

ÓEVI ÉS ÚJÉVI ISTENTISZTELETEK A SZÉKESGYHÁZBAN:
 Óév estéjén a Székesegyházban hálaadó istentisztelet lesz 6 órakor. A hálaadó istentiszteletet Fiedler István püspök tartja. A szentbeszédet dr. Némethy Gyula prelátus-kanonok mondja. — Újév napján egész nap szentségimádás lesz a Székesegyházban, reggel 6 órától este 6 óráig. Dél-éltől 10 órakor ünnepi szentmise lesz, amelyet Fiedler István püspök mond. A szentbeszédet dr. Némethy József teológiai tanár mondja. Este 5 órakor ünnepélyes szentségbetétel szentbeszéddel, amelyek Imrik S. Zoltán prelátus-kanonok mond.

Felhívás a Németországban dolgozó munkások hozzátartozóihoz. Bekérjük az itt felsorolt Németországba utazott munkások hozzátartozóit hogy a saját érdekükben okvetlen jelentkezzenek a Nemzeti Munkaközpont irodájában, Török Ignác-utca 1. szám alatti Munkásokotthonban: Tóbiás Menyhért Tilinkó-utca 9. Pfeiffer András hozzátartozója, Réti Jánosné Hadapród-utca 5. Özv. Kalmár Lajosné Baranyai-utca 2. Solinger István hozzátartozója, Mihályó István, Nogáll-utca 11. Szász Julianna Keszthelyi Zoltán-utca 71. sz. Petruska Viktor hozzátartozója, Német Gyuláné Koszerú-utca 23. Papp Sándor hozzátartozója, Mückstein Miklósné Orgona-utca 24. Rätz Pál hozzátartozója, Sittelhelm Gusztáv, Szőlős-utca 12. Kozák Mihály Kínizsi Pál-utca 47. Gyöngyösi Imre Veres Balázs-utca 26. Petruska Dezsőné Gilányi-utca 8. sz. Ökrös Károly Konti püspök-u. 17. Danilovits Antalné, Kerekes Sándor Besenyey-utca 2. Méhes Sándorné Mikszáth Kálmán-utca 34. Novák Gyuláné, Mihályó István Nogáll-utca 11. sz.

HIRDETÉS: Az Ipartestület rubázati iparosok szakcsoportja felkéri tagjait, hogy a december-havi cérna utalványait a legsürgősebben váltssák ki, mert ellenkező esetben elveszti arra jogosultságát. Elnökség.

KÖSZÖNTŐ

Aldást, békességet s mindent, ami nincsen,
 Boldog új esztendőt adjon az Uristen;
 Szerencsés esztendőt legénynek, leánynak,
 Minden magyar hajlék apraja-nagyjának!
 Beteg meggyógyuljon, szomorú viduljon,
 Hajadon leányka rózsaként viruljon.
 Kerüljön a házban bévül a szerencse,
 Csak kalácsot süssön mindig a kemence,
 Telve legyen öblő csüröknök, pincéknek,
 Gazdag keveréből jusson a szegénynek,
 Vendéget köszöntsen minden kémény füstje.
 Szilrommá sítuljon minden hegyes túske,
 Kenyérre a göröngy, áldássá az átok,
 Könnvü álmat sügjön mindig a párnátok,
 Meg az ürömből is vidám öröm váljon
 S legyen ismét ünnep Nagymagyarországon!

AKOSFYNE EÖTVÖS IRENE

Meghívó. A Magyar Vöröskereszt Nagyvárad Városi Választmánya 1942. évi január hó 2-án, délután 5 órakor a városi ház közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait, valamint tisztjeit meghívom. Amennyiben az egyesület tagjai a közgyűlésre kellő számban meg nem jelenének, a rendkívüli közgyűlés újabb határidejű 1942. évi január hó 7. napjának délutáni 5 óráját tűzöm ki, mely közgyűlés a megjelölt számúra, tekintet nélkül, határozatképes lesz. Tárgysorozat: 1. Szavazó bizottság megválasztása. 2. A választmány pötagjainak megválasztása. 3. Beszámoló az országos gyűlés eredményéről. Nagyvárad, 1941. december 29. Dr. Hlatky, elnök.

SZILVESZTER-EST a Legényegyletben kedden, 1/29 órakor. Tánc reggelig.

Korona filmszínházban
 Keddtől szenzációs premier **Vaszary Gábor** hallatlanul mulatságos vígjátéka a legnagyobb sikert aratott magyar filmvígjáték

Az ördög nem alszik

Tolnay Klári, Csontos, Hajmássy
 Szerdán este fél 12-től **nagy Szilveszteri vidám kabaré.**
 Jevelővét délután fél 5-től a pénztárnál.

NÉMA BALT RENDEZ A KARITÁSZ. Nagyvárad. Saját tud. A városi Katolikus Karitászt még november hónapban elhatározta, hogy néma bált rendez a farsang folyamán. Mert, amikor hős katonáink, vitéz honvédeink hában, jégben és dermesztő-fagyban harcolnak, küzdenek és véreznek mi éretünk, hazánkért, a kereszténységért, az európai kultúráért, itthon nem táncolhatunk, nem mulathatunk és vigadozhatunk, hanem néma bált kell rendezni; amit bál ruhára, belépti jegyre, felülfizetésre, büffére szántak, odaadják a Karitásznak. Rövidesen megalakul a nagy rendező bizottság és ezek meghívójukkal bekopogtatnak Nagyvárad társadalmának tagjaihoz. Biztosan reméljük, hogy mindenki meleg szívvvel adja oda bál költségeit az éhezni gyermeknek, a nyomorgó szegényeknek!

Újból csökkentették a motorkó kiutalást
 A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a közlekedési minisztérium az új évi költségvetésben a motorkó kiutalást újból csökkentette. A közlekedési minisztérium a közlekedési gépjárművek, valamint kerékpárok motorkóadagja változatlan marad. A magánhasználatú személygépkocsik havi 20-30-40 liter, a magánhasználatú tehergépkocsik havi 40-70-90, illetve 150 liter motorkót kapnak.

Bourasolba kísérték Daladiert, Blumot és Gamelint Vichyből jelenti az OFI: Daladiert, Blumot és Gamelint átkísérték Bourasolba.

Sirba vitte titkát Boross Margit
 aki szép nyugdíja mellett rongyokban járt

Nagyvárad. Saját tudósítás. Bizonyára sokan élnek még Nagyváradon, akik élénken emlékeznek Boross Bertalanra, a 37-es gyalogezred népszerű tábori lelkészére, aki jelenleg ezredesi rangban Debrecenben él. És sokan ismerték városzerte Boross Margitot is, a nagyváradi posta nyugalmazott tisztviselőnőjét, aki kedden délután fél négykor tragikus körülmények között meghalt a közlekedési pályán. Boross Bertalan aligha tudta, milyen viszonyok közt élt nővére, mert másképp nem igen hagyta volna, hogy rongyokban járjon.

Boross Margit mindaddig a nagyváradi postán teljesített szolgálatot, amíg a román nyelv nem tudása címén ki nem dobták állásából a románok. Akkor nyugdíjba került s a Szaniszló-utca egyik csendes házában udvarán húzta meg magát kicsi szoba-konyhás lakásban. Amikor dacára, hogy elég rendes nyugdíjat kapott, amiből rendszeresen megélhetett volna,

rongyokban járt, kopott zöld kabátját és a hócipőjét spárgával kötötte össze, hogy le ne essen vézna termetéről,

amely az idők mulásával egyre vékonyabb, soványabb lett. Hogy miért folytatta ezt a túlzásba vitt aszkéta életet, senki sem tudja, a házbeliek sem, akik csak annyit tudnak, hogy Boross Margit minden pénzét egy szegény, Pásztor nevű családnak adta és 3 magával valóssággal nyomorgott.

A prementrei templomban azonban minden misén megjelent, gyakran virágokkal is díszítette az oltárokat, gyónt, áldozott, de rongyosabb volt a templom koldusainál.

A szerencsétlen nő nemrégiben megbetegedett, akkor a házbeliek beállították a közlekedési pályára, ahol kedden délután fél 4-kor tüdőgyulladásban meghalt és sirba vitte titkát: mi kényeszerítette erre a nyomorgó életre rendes nyugdíja mellett?

Temetéséről valószínűleg a posta gondoskodik. (—1a)

Új évre rádiót és villamossági cikkeket
Ferenczy Zsolt és Emődi János
 üzletében vegyen. Nagyvárad, Rákóczi-ut 11. szám alatt. Csillárok nagy választékban, legújabb rádiók részleteire is; rádiócsere, telepés rádiók raktáron.

Nagyfontosságú rendeleteket közöl a Hivatalos Lap
 A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny legújabb száma közli a m. kir. minisztériumnak a rendeletét, amely a külföldi kereskedelmi társaságok visszacsatolási kötelei és erdélyi részen lévő fiókja, telepe vagy ügynöksége felirataiban kitézett határidőt a magyar jogszabályoknak való megfelelésre vonatkozóan 1942. december hó 31-ig meghosszabbítja.

A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az üzleti könyvek és könyvelési szabályok illetékéről.

A Budapesti Közlöny szerdai száma közli az iparügyi miniszter rendeletét a papírnyersanyag és a papíráru előállítására és forgalombahozatalára újabb szabályozása tárgyában.

IRÉN NÉNI MESÉI

Póruházi Dorka

Élt egyszer, réges-régen, Kuku-tyinban egy Dorka nevű asszony. Szép módos kőházban lakott a szentem s annak a kőháznak szakadatlan pipált a kéménye. De pipált ám, akárcsak a pipipócsi baktér, mert éjjel-nappal sütött-főzött Dorka.

Újén napján még korábban serkent fel, mint máskor s hajrá-hopp-szal! — nekülátott sebtén a munkának.

Táncolt a habverő, csengett a mozsár s forrt, sistergett a konyhán a sok drágalátos étel. Sült a kalács, nyúlt a rétes, pírult a malac, egy termetes fazékban még a túllőtt káposzta rotyogott.

Szállt a pompás illat kifelé az ajtón, csakugy nyelték, szippantották az éhes szomszédok, mert biz oda gyűlt mind a kerítés aljához.

A délután még el se kongatta a sánta harangozó, máris kész volt Dorka a fántos ebéddel. Ép a rojlos abroszt kereste az ünnepi asztalra, mikor bebottolt az ajtón egy kis koldusgyerek.

— Dorka néni, adjon kelmed egy falat kalácskát!

— Hát még mit nem, te béka! — rivalt rá az asszony. — Elhordd innen az írhadat! — Azzal kapta a sodrófát s kikergette az éhes porontyot!

De majd holtá vált ijedtében, mert azon minutában rákiáltott a banyakemence:

— Ha a koldust kikergeted,

Én bizony nem sütök neked! — s nagy tüjve, microgra kezdett cihelődni kifelé az ajtón. Alig bírt mozogni az árva, mert telisded tele volt mazsolás kalácsal.

— Meqyek én is kigyjelmeddel,

Énbelőlem Dorka nem nyel! — azzal zsuppszal! — a káposzta is leugrott a tűzhely telejéről s indult ő is, karanfoga a banyakemencével.

— Uüü... uüü... nem maradok,

Inkább én is elszaladok! — szökött ki a tepsiből a malac s még a sült almát is elpötyyantotta a szájából, úgy nyargalt a löbbiek után.

De futott ám az asszony is, hogy visszatartsa őket! Sirca, jégatva kiabált utánuk. Meg akarta fogni a kemencét, de bizony az hólyagosra süttötte a markát. A káposzta meg úgy szemkőzt pöfögte, hogy se hallott, se látott!

— Ropogósra sült malacom, juj, a cülágért se hagyom! — ugrott a malac elé Dorka, de az olyat harapott a lábán, hogy menten betesántult!

Az meg futott, loholt a többiekkel szuszogva, visítva kifelé a zöldleveles kapun s még sem állt a falu legvégéig.

Hej, Uram-Teremtő! — lett ott olyan vög világ egyszeriben, mint a Márton-napi bállan, mikor odaértek. Mert hát arra lakott a sok szegény

ember, egy fészekalja éhező poronty-tyal.

Nosza, nekiestek a vén kemencének s kezdtek szedni, koloni belőle a jószágú kalácsot. A káposztás fazekat is körülülték: tüstént s dagadt kép-pel kanálzták a jó magyar ételt.

Csak a sült malac futott el s minden házba bekiáltott!

— Uüü... uüü... sok szerencsét, Boldog Újévet Kívánok! S amíg a sok éhes gyerek a kalácsot szelte, újén napján fősvény Dorka az éhkoppot nyelte.

A HÖEMBER

A kert kellős közepén állt egy pocakos legény.

Egy vasárnap hóból gyurta a szomszédék fia Gyurka.

Furcsa fickó lett ökelme: mindenki megsüvegelte.

Feje nagy volt, szép kerek, kacagták a gyerekek.

Szeme helyén két kavics, azzal nézett a hamis.

Sárgarépa volt az orra, tyü! — de milyen büszkén hordta

s a szájából, ó egek! cseréppipa fityegett.

— Nyaka legény, szép, remek! — csipogták a verebek.

Nosza, dölyfös lett egyszerre, majd szétrepedt ökegyelme.

A kalapját félrevágta s így fütörészett magába:

— Ameddig a malac tőr, sejhaj! én vagyok az úr!

Am egy napon, — jaj nekem! kimondani sem merem:

úgy égette a nap csókja, nem maradt más csak egy fősza

ökelméből, gyerekek... hej, sirtak a verebek.

AKOSFYNÉ EÖTVÖS IREN

Szekercés Boldizsár

Kalandos történet. — Irta: Akosfyne Eötvös Irén

II.

Jó időbe teltek, míg fel-eszmél t Bódi s még annál is többbe, míg egy szót mert szólni: megesküdött volna száz más ellenébe, hogy ott csücsül! a mennyi kellős közepébe. Csupa aranypor volt zekéje, nadrágja, aranyfa hullatott aranylombot rája; arany volt ott minden, amerre csak nézett, arany méhe hordta az aranyló mézet s nem győzte csodálni a faragott dűcot: ott is rubinszemű aranygalamb bűgött.

Dörzsölte a szemét. Almodik, azt hitte. Gyémántporral volt a gyalogút felhíntve s leges-legvégében, — majd bálvánnyá váltott — zínaranyból való cifra kastély állott.

— Tyü, az árgyélusát, hisz ott a palota! — szökött talpra tüstént s futott, nyargalt oda. Nézte a nagy zárat: — Hijnye, de jó lenne, ha a kicsi kulcsom megfordulna benne!

No, meg is próbálta... A zár csetent-kattant s szörnyű döndüléssel az ajtó felpattant. S hát, amint kitért, egy hatalmas medve várta a küszö-

bön s biz elszállt a kedve, amikor rá-mordult:

— Jöszte ide, jöszte! Már régen várok rád, hadd törjelek össze! — A foga csattogott, a két szeme vérbe, úgy készülődött a szörnyű ölelésre...

— Lassabban a testtel! — vágott Bódi vissza. — mert aki élém áll, a levét megissza... Félre az utamból! Hisz ilyenmel, mint te, százzal meg-vívtam a csiki rengetegben. — Azzal nékiugrott.

Összeakaszkodtak. Megforgatták egymást, csellel ravaszkodtak... Li-hegve-dobogva vívták a nagy harcot: nem akart vallani egyik se kudarcot.

Már-már úgy fordult, hogy Bódi alulmarad, mikor kis fejseje a kezé-be akad. Nosza, megforgatta s ahogy tellett tőle, rácsapott a medve bo-zontos fejére. Az meg egyet hördült s rettentő száján át kiadta a gonosz menten a párját.

Alighogy elterült mázsás teste hol-tan, hát egy gyönyörű lány Bódi elé toppan.

(Folytatjuk.)

KIS TÖRTÉNELEM

Lehel kürtje

Egész Európa rettegett kalandozó őseinktől, de a Magyarok Istene nem ezért vezette őket erre a földre, hanem hogy megtelepedve a Kárpátok medencéjében ne ostarai, de védelmezői legyenek a kereszténységnek.

Akaratának a körülöttünk lakó népek lettek eszközei.

955-ben Konrád herceg hívására betörik a német földre — a monda szerint, — a magyarok, de a herceg ellenük fordult, a Lech mezején csatát vesztek. Seregük megsemmisült s a vezéreket, Lehel és Bulcsút meg-bílyicselve vezették a császár elé.

Tudták, hogy kegyelmet nem várhatnak s Lehel csak annyit kért a császártól, hogy halála előtt meg egyszer megfújhassa kürtjét.

A császár teljesítette kérését, Lehel megfújta a nehéz elefántcsont kürtöt, aztán megsóváltta feje fölött s a császár mellett álló Konrád herceget egyetlen csapással agyonvágta.

— Eredj elöttem — kiáltotta, — s legyél szolgám a másvilágban!

A két vezért kivégezték, seregükből pedig csak hét ember a hét gyászmagyar tudott hazatérni a meszsze német földről, hogy elhírelje a szép sereg vesztét.

Kis fejtörő

1.

kar	Y
Acs	

2.

szék	pad	szék
	a	

3.

Egy fiúnak annyi a lánytestvére, mint a fiu, nővérenek viszont háromszor annyi fiutestvére van, mint leány. Hogy lehet az?

*

KINCSES UJSAG cmen Andrassy Imréné grófné szerkesztésében új népszerű lap jelent meg. A gyermek és a család egészségéért, jólétéért, gazdasági és erkölcsi megerősödéséért dolgozó mozgalmakat kívánja szolgálni. A kisemberek számára készült igen változatos tartalommal, sok képpel, gyermekrovattal. Minden második szerdán jelenik meg. Egyes szám 16 fillér, negyedéves előfizetés 1 pengő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI, Nagymező-utca 3.

Gyermek posta

Vidám, boldog új esztendőket kívánok minden kis olvasómnak!

Szolomayer Kató és Évike! Nagyon megörültem levélkéteknek s az ügyes rejtvényeknek. Alkalmomatán majd közlöm kis lapotokban. Irjatok máskor is. Szeretettel csókol benneteket Szerkesztő néni.

B. U. É. K.
kedves vevőinek
DEL-KA
cipő-üzlet
Rákóczi-út.

B. U. É. K.
vevőinek, ismerőseinek
GYENGE
órá-ékszerész
Rákóczi-út.

Boldog Ujévet kíván
vevőinek, ismerőseinek
Török Béla
vas- és festékárú üzlete
Rákóczi-út.

B. U. É. K.
vevőinek, ismerőseinek
MUSICA
Rácz Ernő
hangszer és rádió kereskedő
Rákóczi-út.

B. U. É. K.
vevőinek, ismerőseinek

MERINO

posztókereskedelmi r. t.
Rákóczi-út.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek

Balla István

cipőüzlete
Rákóczi-út.

B. U. É. K.

Nagyari Ferenc és László
cipőüzlete.
Kossuth L. utca 5.

B. U. É. K.

Farkas Erzsébet
cukrászda
Bémer-tér.

B. U. É. K.

Nánássy József
vendéglős
Sziuház-utca 4.

Boldog Ujévet kíván

Wurst József cég
utóda.
fűszer és csemege kereskedő.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek
TARJÁN

órá-ékszerész
Rákóczi-út.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek
Péterffy
cukrászda
Rákóczi út.

B. U. É. K.

tisztelt üzletfeleimnek,
jóbarátainknak
Kelemen Mihály
műköszörűs
Mussolini-tér 5.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek

Halász Imre

szücs üzlete
Sziuház-utca.

B. U. É. K.

vendégeinek

Royal kávéház

r. t.

B. U. É. K.
vevőinek, ismerőseinek

„Nemzeti”
papír kereskedése
Krausz István
Rákóczi út.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek.
Korbucz Béla
cukorka, déligyümölcs kereskedő
Rákóczi-út.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek
Major Vitma
fényképészeti szaküzlet
Nagy Sándor-utca

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek
Rózsa I. András
szaklátszerész
Nagy Sándor utca.

B. U. É. K. vevőimnek, ismerőseimnek

Kovács Sándor

textil nagykereskedő

Rákóczi-ut

Boldog Ujévet kíván
igen tisztelt vevőinek

ifj. Benedek Ferenc
rádió, villany, kerékpár
szaküzlete
Sas-palota.

Boldog újesztendőt kíván
kedves vevőinek és ismerőseinek

A Turul Szikvizgyár

Nagyon boldog
magyar Újesztendőt kíván

Petrasovits Árpád
a Kolibri bár
tulajdonosa.

B. U. É. K.

Vaesi és Dobribán

rádió szaküzlete
Kossuth Lajos utca 7.

B. U. É. K.

HUNNIA

nagyszálloda.
Nagyvárad.

B. U. É. K.

vevőinek

pócsi

Hamerli

kesztyű.

B. U. É. K.

az öss. áll. megyei közhivatali
és magán rendelőinek
Gardovits László
szakvésnői műintézete
Nagyvárad, Gróf Teleki Pál-u. 2.

B. U. É. K. vevőimnek, ismerőseimnek

Simon István

könyv, papír és írószerek kereskedő

Bémer tér

Nagyon boldog

magyar Ujévet kíván

mélyen tisztelt vendégeinek

Bornemisza Béla

az „Emke” kávéház és Grill
tulajdonosa.

Boldog Ujévet kíván

vevőinek, ismerőseinek

CLONDA

papír-kereskedő
Rákóczi-út.

B. U. É. K.

BAFISO

kerámia, cserépkályha lerakata
Figusch I. József mérnök
Szilágyi Dezső u. 3.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek

Fekete László

fűszer és csemege kereskedő
Szt. János u. 50.

Boldog Ujévet kíván

kedves vendégeinek

ÁBRAHÁM VINCE

az Ujságíró Otthon

hérlője.

B. U. É. K.

Ginzery Kálmán

férfi és női divat kereskedő
Sas-palota.

Boldog Ujévet kíván

barátainak, ismerőseinek

Ágoston Mihály

vendéglős.

A keresztény magyar vásárló közönségnek ezúton mond hálás köszönetet és

*Boldog Újévet
kiván*

a

„HANGYA” SZÖVETKEZET

vezetősége és alkalmazottai

B. U. É. K.

kedves vevőinek

Walter Fritsch

hentesáru üzlete

Rákóczi-út.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek

TOMPA FERENC

üveg, porcellán kereskedő

Rákóczi-út.

Boldog Újévet

kiván

CARMEN cipőgyár
r. t.

Nagyvárad.

B. U. É. K.
vevőinek, ismerőseinek

Mezey János

fűszerkereskedő.

Nagyon boldog

magyar Új Esztendőt kíván

a mélyen tisztelt vendégeinek

JAPPORT

cukrászda.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek

Kiss István

bőrönd és bőrdíszmű kereskedő

Rákóczi-út.

Boldog Újévet kíván

barátainak, vevőinek

Pénzes Lajos

szikvizgyár.

B. U. É. K.

vevőinek, ismerőseinek

**Dr. Udvary
András**

bőrkereskedő.

Boldog újévet kíván
igen tisztelt vendégeinek

Besting cukrászda

APROHIRDETESEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér,
Alláskeresőknek 25 százalék engedmény

Adás-vétel

Öltözködni jól és olcsón csak Molnár
használt férfiruha üzletéből lehet. —
Bémer tér 1. (udvarban). Magas árakat
fizetek használt ruhákért. 810

Aranyat, brilliánt, ezüstöt magas
áron vesznek órát, ókszert javítok
Gyenge István ékszerész, Rákóczi
út 19.

Sürgösen eladó 2 szobás, konyha,
spejzos cseléd szobás, kertés magán-
ház, víz, villany, csatornával ellátva,
kifogástalan jókarban, azonnal beköl-
tözhető, ára 7000 pengő. Eladó üzlet-
ház főútvonalon, mely a! II. oszt. for-
galmas vendéglő, 2 vendégszoba és 2
szoba, előszobás, pincés lakrészből, ki-
fogástalan jókarban, ára 16.000 pengő.
Vekerdy ingatlanforgalmi iroda, Mik-
száth Kálmán-utca 30 849

Briliánsért, régi ékszerért magas
arat fizetek Tarján ékszerész, Rá-
kóczi-út 8. (Széchenyivel szemben)

Korcolyát, kerékpárt, varrógépet
veszek bármilyen állapotban magas
árban. Nikkelezés, köszörsülés, cecere
Kiss Béláné műszaki üzlet, Mussolini-
tér 10. 817

Mielőtt ajándékait megvásárolná,
győződjön meg leszállított árainról.
Ebédlő, antik szalonok, keresztthu-
ros zongora és pianino olcsón el-
adó. Sternberg bizományosnál, Rákó-
czi-u. 15. 853

Kombinált szekrény, kihuzós asztal,
komplett modern díjfa ebédlő eladó.
Cím: Eichenwald ékszerésznél, Sas-
átjáró. 934

UJSAG makulatura kapható a Ma-
gyar Lapok kiadóhivatalában.

Különléle

Mindennemü **endizést**
békebeli selymekkel kifogástalanul
elkészíték. **JURICKAY**
Szent János-utca 41.

Gyümölcsösökertes háromszobás kom-
fortos önálló utcai villalakásomat el-
cserelném központi fekvésű négyszobás
utcai komfortos lakással. Telefon
26-93. 845

Hirdessen a Magyar Lapokban

Kitűnő irodahelyiség Bazár-épület-
ben azonnal kiadó. Erdeklődni házfel-
ügyelőnél. 840

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora
olcsón Mátyás étteremben, Szilágyi D.
utca 5. 835

Kitűnő házikoszt olcsón kapható, —
Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5.

Allást nyee

Szerszám lakatost alkalmazok, Tax,
Török Ignác-u. 57. 843

Napi 3 óra megbízható bejárónót
felveszek. Veres Balázs-u. 29. 850

16 éves fiút kozztal, fix fizetéssel
újságárusításra felvesz Hógye, pénzügy
előtti pavilon. 851

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Pál Árnád **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t.
körtorogépén. Nagyvárad, Szilágyi
Dezső utca 5. szám.